CORREO Argentino Central (Bs. As.)
FRANQUEO PAGADO Concesión Nro. 1585
TARIFA REDUCIDA Concesión Nro. 216

SEMANARIO LITUANO, FUNDADO EN 1927.
DIRECCIÓN, REDACCIÓN Y ADMINISTRACIÓN:
Avenida Boedo 737, Buenos Aires
DIRECCIÓN POSTAL: Casilla de Correo 303, Bs. Aires

ARGENTINOS LIETUVIŲ BALSAS

"LA VOZ DE LOS LITUANOS EN LA ARGENTINA"

ATSKIRO NUMERIO KAINA 1 PEZAS
PRENUMERATA: Argentinoje 20 Arg. pezų metams.
Urugvajuje 5 Urugvajaus pezai.
VISUR KITUR 3 Am. dol.
ADRESO pakeitimas veltui. RAŠTUS ir prenumeratas siųsti:
Casilla de Correo 303, Bs. Aires
ASMENIŠKAI KREIPTIS:
Avenida Boedo 737, Buenos Aires
Registro Nacional de la Propiedad Intelectual No. 356392

Nr. 928 * Bs. AIRES KETVIRTADIENIS, LIEPOS 12 D., 1951 METAI — JUEVES, JULIO 12, 1951 * METAI (AÑO) XXIII

CUESTIÓN DEL BÁLTICO EN LA ACADEMIA DIPLOMÁTICA INTERNACIONAL

La Academia Diplomática Internacional se reunió bajo la presidencia del Dr. Eduardo Rodriguez Larreta, miembro de la Academia, estando presentes numerosos diplomáticos, el 25 de junio p. pasado, en Montevideo.

El Ministro de Lituania en el Uruguay, Dr. K. Grauzinis, expuso la situación internacional de los Estados bálticos, cuyo resumen presentamos a continuación:

"En 1939, la Unión Soviética y la Alemania Nazi firmaron protocolos secretos, fijándose las esferas de su influencia, por los cuales en realidad repartiéronse Polonia y los Estados bálticos.

Basándose en estos protocolos, la Unión Soviética anexó a su territorio los Estados bálticos, lo que realizó por etapas.

Al principio obligó a los países bálticos a concederle bases militares, navales y aeronavales, siempre asegurando que respetaría eternamente la soberanía de los Estados bálticos y que no intervendrá en sus asuntos internos, económicos y sociales.

Después de 8 meses, presentó un ultimátum a los tres países y los ocupó con alrededor de 800.000 tropas rojas, violando todos sus tratados internocionales, mandó sus emisarios a las tres capitales con la misión de formar los llamados gobiernos populares, que fueron meros instrumentos en manos de los ocupantes.

Para "legalizar" la anexión definitiva, estos gobiernos, conforme a las órdenes de Moscú, modificaron las leyes electorales y organizaron elecciones de acuerdo a las reglas comunistas.

Todos los diputados eran "elegidos" de antemano por los partidos comunistas, pero los pueblos bálticos eran obligados a "votar" por las únicas listas bajo severas amenazas y en las condiciones terroristas de la ocupación. Los resultados de estas "elecciones" también estaban previstas de antemano por Moscú y hasta fueron publicados en Londres, 24 horas antes de que terminaran las eleciones.

En su primera reunión estos parlamentos, el 21 de julio de 1941, proclamaron la sovietización de los países bálticos y pidieron su incorporación a la Unión Soviética.

Basándose en esta falsificación manifiesta de la voluntad de los pueblos bálticos, la Unión Soviética pretende tener derechos legales y morales sobre sus países.

La anexión forzosa de los Estados bálticos es una agresión no provocada, es un acto de fuerza que los Estados occidentales nunca han reconocido. Las legaciones y consulados bálticos, hasta el presente funcionan sin restricción alguna.

Los Estados bálticos siempre existen juridicamente como Estados independientes y sólo el ejercicio de su soberanía es temporalmente impedido por la ocupación militar extranjera".

El Secretario General Permanente, Dr. A. Frangulis, saca la conclusión de este debate, señalando que hasta el actual momento tres eran las condiciones del reconocimiento y de la existencia de un Estado: un territorio, una población y un gobierno.

En la guerra de 1914-18, Bélgica era obligada a mantener bajo su autoridad una parte del territorio que se encontraba en Ypres. En el casó de los países bálticos, los Estados que reconocen a los Estados bálticos y a la representación diplomática en el extranjero, consideran que la ausencia de un territorio no constituye una condición que pueda impedir el reconocimiento exterior de esos Estados. Bajo el punto de vista del Derecho Internacional Público, ello no constituye un retroceso, sino un progreso, pues los Estados civilizados consideran que la fuerza no puede crear el derecho y que la ocupación de un territorio sin el consentimiento libremente expresado de un pueblo, podría crear un Estado de derecho.

(El Pais, 26. 6. 1951.)

Deramasi, bet karas Korėjoj vis dar tebevyksta

Kauno Sporto Aikštėje sportuojanti Nepriklausomos Lietuvos kariai. Daug čia matomų jaunuolių dabar randasi Lietuvos miškuose, tremtyje ir išeivijoje.

KORĖJOS TAIKA NEREIŠKIA VISUOTINOS TAIKOS

Jungtinių Tautų delegacija, pirmininkaujama viceadmerolo Turner Joy, su gen. L. C. Graigie, gen. Henry I. Hodies, adm. A. Burke ir Pietų Korėjos generolu Paik Sun Yup 10. 7. 1951 atvyko į Kaesong, 35 mylios nuo Seul į šiaurės vakarų pusę. Ten jau laike šiaurės Korėjos komunistų delegacija: gen. Nam Il, gen. Lee Song Cho ir komunistinės Kinijos generolai Hieh Fang ir Tung Hua.

Gen. Joy pareiškė komunistų delegacijai, kad bus kalbama tik apie reikalą baigti karą Korėjoje, bet Kinijos komunistų į J. T. Organizaciją neprims, nei Formozos jiems neužleis. Taika gali būti tik garbinga, nes demokratija anaiptol nėra nugaléta.

Tikrumoje, karui Korėjoje prasidėjus birželio 25, 1950 metų vien JAV ten nustojo 78,100 savo karių, neskaitant kitų Amerikos sąjungininkų aukų. O komunistų pusės nuostoliai kelis kart didesni. Jie įsitikino, kad demokratija neįveikiama.

Po daugybės kraujo praliejimo Korėjos karas dar nebaigtas, nors taikos derybos vyksta.

MALIK IŠ JUNGTINIŲ TAUTŲ SUGRĮŽO MASKVON

Nuolatinis rusų atstovas Jungtinių Tautų Organizacijoje, Jakob A. Malik, švedų laivu Gripsholm pasiekė Gothemburgą, o iš ten lėktuvu Maskvon. Sykiu grįžo jo žmona, 7 metų amžiaus dukté Svetlana ir tarnaitė Ekaterina Abrenina. New Yorke sulioduota 10 dėžių asmeninio bagažo.

JT sekretorius pareiškė vilties sutikti Maliką Paryžiuje sekantį spalių mėnesį JT plenume. Bet Malikas pasakė, kad jis pirmiausia vyks poilsiui Krymo pajūrin.

Pirmiau Malikas tvirtindavo, kad Stalinas tiki į kapitalizmo draugingumą komunizmui, bet dabar netvirtina, kad demokratija galinti sugyventi su diktatūra.

GRAŽIAI PAMINĖTA ARGENTINOS TAUTOS ŠVENTĖ

Argentinos nepriklausomybės 135 metų sukakties paskelbimo diena, Liepos 9, buvo iškilmingai paminėta visoj šaly, primenant pasauliui šios šalies pasiliuosavimą nuo ispanų „globos".

Milžiniškos minios žmonių dalyvavo Buenos Aires miesto dalyje Palermo, kur maršavo įvairios kariuomenės dalys, iš specialių tribūnų stebimos respublikos prezidento, gen. J. D. Perón su žmona, aukštų vyriausybės narių ir svetimų valstybių atstovų.

Ore skraide 400 Argentinos lėktuvų, pradedant moderniškiausiomis mašinomis ir baigiant mokykliniais lėktuvais.

ARGENTINOS LENKAI MINĖJO PADEREWSKĮ

Argentinos Lenkų Susivienijimas 30. 6. 51. minėdamas garsaus muziko ir buvusio Lenkijos prezidento, Ig. J. Paderewskio 10 metų sukaktį nuo jo mirties. New Yorke, turėjo koncertą Bs. Aires lenkų namuose, Serrano 2076. Lenkų Klūbo pirm. B. Schreiber, buvęs Paderewskio mokinys Al. Sienkiewicz ir prof. J. C. Fanelli pasakė kalbas, dainininkė M. G. Kijewska padainavo, o pianistė Edith Murano išpildė visą eilę Paderewskio kūrinių. Taipgi minėjo per radio, spaudoj ir telegramomis vyriausybej.

EGIPTO SENIENOS DARO NUOSTOLIUS

Kairo teismas priteisė 5,000 svarų sterlingų, kurinos švietimo ir senienų saugojimo ministerija apmokėjo studento Emil F. Luka tėvams už jų sūnaus gyvybę. Mat studentas Luka sėdėjo prie piramidės, nuo kurios riedintis akmuo jį nūmušė vietoje. Mačiusieji įvykį teisme paliūdyjo, kad Luka, išgirdęs triukšmą, bandė pabėgti, bet akmuo jį sumalė vietoje.

„AKIS UŽ AKĮ, DANTYS UŽ DANTĮ..."

Brazilijos muitinė, pirma karta isto rijoje, pereita savaitę atidarė keliolika skrynių lenkų „diplomatinio" bagažo. Mat Lenkijos muitinės anksčiau buvo atidariusios Brazilijos diplomatinių kurjerių ryšulius.

Iš Lenkijos atvežtose dėžėse Brazilijos muitinės valdininkai rado bolševikinės propagandos spaudinių ir spekuliacijai atsigabentų brangenybių.

Lietuvos partizanai dar kovoja su okupantais

LIETUVIAI BUVO IŠVIJĘ RUSUS IŠ ŽAGARĖS

Buenos Aires Herald 8. 7. 51 skelbia platų Reuterio telegrafo agentūros pranešimą iš Maber, Bavarijos. Į tą Bavarijos vietovę diena anksčiau atvyko jaunuolis Franz Maizinger, tris pastaruosius metus gyvenęs rusų okupuotoje Lietuvoje. Meizinger pabėgo iš rusų nagų. Jis buvo koncentracijos stovyklose, iš kurių pabėgęs prisijungė prie Rytų Vokietijon grąžinamos šeimos, kaip jos sūnus, o iš ten pasiekė amerikiečių zoną Bavarijoje. Jis pasakoja Reuterio agentūrai:

Lietuvoje 100,000 partizanų kovoja prieš rusus. Lietuva iki 1940 metų buvo nepriklausoma ir jos jaunimas nepasiduoda okupantams. Visą Lietuvos partizanų vadovybę sudaro buvę Lietuvos karininkai ir valstiečiai, okupantų varomi į valdiškus rusų dvarus — kolchozus. Prie lietuvių yra prisidėjusių ir iš bolševikų kariuomenės eilių pabėgusių kareivių bei buvusio bolševikų generolo, paskui prieš juos kariavusio, Vlasovo kariuomenės karių. Taipgi buvę rusų belaisvėje vokiečių kariai, pabėgę į miškus, prisidėję prie partizanų.

Lietuvos partizanų kariuomenė apsiginklavusi rusiškais kulkosvydžiais, o taipgi lenkiškais bei iš vokiečių atimtais ginklais, vokiškos okupacijos metu.

Lietuvos partizanai kasdien sprogdina rusų traukinius, kuriais rusai gabena Rusijon iš Lietuvos valstiečių atimtus javus. Kada rusai pasiunčia savo kareivius į miškus, tai nė pusė jų nesugrįžta.

Partizanų nuotaika labai gera. Jie turi slaptas radio stotis miškuose ir randasi puikiausiame kontakte su Vakarų Europa. Partizanai tikisi, kad Amerikos kariuomenė ateis jiems talkon, sykiu su karo pajėgomis iš Vakarų Vokietijos.

Žagarės miestelis gyventojų apleistas. Jame stovyklauja rusų štabas. Vienok vieną kartą, dienos metu, 200 ginkluotų partizanų įžygiavo Žagarėn. Rusai pabėgo. Partizanai išlipino savo atsišaukimus, pasakė kalbas ir padidinę savo eiles naujai prisidėjusiais jau. nuoliais žagariečiais vėl pasitraukė į gretimus miškus.

BENT VADOVAI ŽADA SUDERINTI SAVO VEIKIMĄ

Š. m. birželio mėn. 22-26 d. įvyko eilė pasikalbėjimų tarp VLIK'o narių dr. P. Karvelio bei J. Norkaičio ir Lietuvos Diplomatijos šefo, min. S. Lozoraičio, bei Lietuvos atstovo p. Vl. Žilinsko. Šių pasikalbėjimų metu buvo pasikeista nuomonėmis, kaip reikėtų derinti įvairių Lietuvos laisvinimo veiksnių darbą.

Ta proga min. S. Lozoraitis įteikė VLIK'o atstovams savo pasiūlymus dėl kai kurių pagrindų platesniam bendradarbiavimui tarp VLIK'o ir Diplomatijos šefo pasiekti.

Šiems reikalams ir eilei kitų klausimų su VLIK'u aptarti yra numatyta, kad Diplomatijos šefo ir VLIK'o susitikimas įvyks artimiausiu metu.

1951 m. birželio mėn. 26 d.

(pas.) Lozoraitis (pas.) Karvelis
„ Žilinskas „ Norkaitis

P S. Turimomis ELTOS žiniomis toksai susitikimas įvyks VLIK'o būstinėje 1951. VIII. 10 d.

PRIMENA VOKIEČIAMS TURĖTAS TEISES PABALTYJE

Bundeskancleriui Dr. Adenauer'iui BALF'as, drauge su latvių ir estų šalpos organizacijomis Jungtinėse Amerikos Valstybėse įteikė memorandumą, kuriame dėkojama už iškiolinę tremtinių globą ir liberališką tremtinių reikalais išleistą įstatymą. Toliau memorandume prašoma pasilikantiems Vokietijoje Pabaltijo tremtiniams suteikti kultūrinei — tautinės veiklos galimybes. Primenama, kad Pabaltijo valstybėse mažumos savo laiku naudojosi taip pat tokiomis teisėmis. Prašoma pabaltiečius suteikti vakarinėse Vokietijos srityse ir priimti į Vokietiją iš Austrijos 350 lietuvių, latvių ir estų tremtinių.

Šiuo memorandumu BALF'as paremia Krašto Valdybos daromas pastangas ta kryptimi.

NEPILIEČIUS KVIEČIA JAV KARIUOMENĖN

JA Valstybių kariuomenės įstaiga Muenchene kviečia rytų Europos kraštų ir Ispanijos piliečius stoti savanoriškai į JAV kariškus dalinius. Patikrinama 80 dol. mėnesinė alga, geras maistas, būtas ir apranga, kariškas išmokslinimas JA Valstybėse ir teisė Amerikos pilietybei gauti.

PLB VKVI.

GYVULININKYSTĖS PARODAI PASIBAIGUS

Argentinos žemės ūkio, Prancūzijos parodų aikštėje, Buenos Aires miesto dalyje Palermo, tik ką pasibaigė 65-toji gyvulininkystės paroda.

Shorthorn veislės galvijų parduota 243, už kuriuos gauta $ 4.044.000. Aukščiausia už šios veislės bulių kaina gauta $ 100.000, mažiausia — 4 tūkstančiai pezų, taigi, bendrai imant, $ 16.641.

Aberdeen Angus veislės karvės parduotos nuo $ 5.000 iki $ 20,000, tik už vieną gauta $ 35.000.

Avinų parduota 142 u žbendrą sumą $ 457.000; tai Romney Marsh veislės. Už vieną Corriedale veislės aviną gauta $ 35.000.

Karakulinių avių parduota 52, už kurias gauta $ 119.800.

ŽILAGALVIUI PARYŽIUI 2.000 METŲ

Liepos 8, 1951 Paryžiuje įvyko milžiniškos iškilmės, minint tos sostinės sostinės 2,000 metų sukaktį. Kultūriniai parengimai vyko teatruose, 15 Prancūzijos ir užsienių orkestrų grieže miesto aikštėse ir gatvėse. Parkuose įvyko šokiai.

Iškilmėse dalyvavo 170 sostinių ir Prancūzijos miestų burmistrų. Didžiausias banketas įvyko Paryžiaus miesto rotušėje. Paryžiaus burmistras, generolas Pierre de Gaulle, brolis garsaus generolo, pasveikinęs 170 burmistrų, prie stalo sėdėjo tarpe popiežiaus nucijaus atstovo ir Maskvos burmistro Jasnovo.

ATGAIVINTAS SOCIALISTŲ INTERNACIONALAS

Vakarų Vokietijos Frankfurte trisdešimties tautų socialistų atstovai, atstovaujanti 10.000.000 socialistų, atgaivino Socialistų Internacionalą, nustojusį veikti antrojo pasaulinio karo pradžioj.

Anglijos darbiečių generalinio sekretoriaus, Morgan Phillips pasiūlymu, 4 dienas trukusios konferencijos pirmininku išrinktas Vakarų Vokietijos socialistų vadas Dr. Kurt Schumacher.

— ARGENTINOS vyriausybė atėmė pilietybę buvusiam valdančios partijos šalininkui, Walter Beveraggi Allende, kuris, nuvykęs į JAV, per radio varo Argentinai nedraugingą propagandą, netgi patardamas užsieniams vkint ekonominę Argentinos blokadą.

RINKIMUS LAIMĖJO DIDŽIAUSI BOLŠEVIKŲ PRIEŠAI

Suomijos parlamento rinkimus laimėjo socialdemokratai, t. y. aršiausi bolševikų priešai. Socialdemokratai iš valdžios išstūmė „agrarus", vadovaujamus buvusio premjero Urho Kekkonen, simpatizuojančio rusams.

Naujame Suomijos parlamente sosialdemokratai turi 54 atstovus, agrarai 52, populiarūs demokratai 42, konservatoriai 15 ir populiarioji suomių partija turi 10 atstovų.

Demokratinė vyriausybė valdys Suomiją tris metus, žinoma, jeigu neįvyks kokių netikėtumų.

ARGENTINOS KASINAI DAVĖ $ 73.000.000 PELNO

Mar del Platos pajūry ir kitose Buenos Aires provincijos vietose veikiantį ruletės ir kortų lošimo kasinai 1950 ir pirmaisiais mėnesiais 1951 metu gryno pelno davė valstybei $ 73.000.000.

Visas pelnas padalytas lygiomis: Pusė atiteko ponios prezidentienės Eva Perón vadovaujamai labdarybės fundacijai, o kita pusė įteikta Buenos Aires provincijos labdaros organizacijoms.

ARGENTINOS GYVENTOJŲ SKAIČIAUS AUGIMAS

Pasaulinė Sanitarijos Organizacija Ženevoje paskelbė, kad Argentinos gyventojų skaičius auga sparčiau, negu kurios nors kitos šalies. Nuo 1900 iki 1949 metu Argentinos gyventojų skaičius padidėjo 251%: buvo 4.800.000, o 1949 jau 16.800.000. (Dabar jau virš 17 milijonų).

NAMŲ STATYBAI PASKIRTA $ 110.000.000

Argentinos Valstybės Iždas per Hipotekos Banką paskyrė $ 110.000.000 gyvenamų namų statybos kreditams.

Paskolos namų statybai bus teikiama įprasta tvarka. Tie šimtas de šimt milijonų pezų bus įteikta paskolomis 1951 metų bėgyje.

— ARGENTINOS u. r. min. Dr. H. J. Paz, paskirtas ambasadorium Jungtinėms Amerikos Valstybėms, išvyko į Vašingtona. Argentinos u. r. ministerin paskirtas Dr. Jerónimo Remorino, buvusis šios šalies ambasadorius Vašingtone.

— JAV, po 10 metų pertraukos, atnaujino diplomatinius ryšius su Vakarų Vokietija. Vakarų Vokietijos prekybos atstovas H. L. Krekeler įteikė savo kredencialus JAV u. r. ministeriui Achesonui Vašingtone.

— ARGENTINON iš Afrikos atvykęs garsus italų tenoras Beniamino Gigli koncertuoja Buenos Aires teatre Rex. Rugpiūčio 4 jis su savo dukra Rina, sopranu, dainuos labdarybės koncerte teatre Colón.

Susivienijimo Vakaras V. Castellino

įvyks Čekoslovakų salėje, gatvėje Choele Choel 2048, Villa Castellino, šeštadienį, liepos 21, 1951, 21 val. Tai bus šios Draugijos veikimo 37 metų minėjimas. O. Tepferiui režisuojant žemaitės komediją „Gaila Čsų" suvaidins P. Liutkevičius, J. Navikaitė, O. Tepferis, V. Misevičius ir Adelė Baršauskienė. N. Gudonytė pašoks baletą, H. Kučinskaitė padeklamuos. Bendriems publikos šokiams grieš orkestras „Gabriel". Įžanga svečiams $ 5,70, nariams $ 3.10, moterims $ 2.30, Visus kviečia dalyvauti — Rengėjai.

IŠEIVIŲ DIENOS MINĖJIMAS ĮVYKS SEKMADIENĮ, LIEPOS 22, 1951, 16 VAL., LIETUVIŲ KLŪBO SALĖJE, AV. BOEDO 737, BUENOS AIRES. ĮĖJIMAS LAISVAS IR NEMOKAMAS VISIEMS LIETUVIAMS, KAIP IR Į KITUS TAUTINĖS REIKŠMĖS KULTŪRINIUS BALSIEČIŲ PARENGIMUS. PAGERBKIME DARIŲ IR GIRĖNĄ — BENDRĄ IŠEIVIJOS IDEALĄ

J. JONAITIS.

LIETUVIAI AUSTRALIJOJE

(Specialiai „A. L. Balsui")

Kelionė Australijon

Kaip prisimename Vokietijoje gyventas įgrisusios tremties dienas, dabar, pasiekę išsvajotus užjūrius, galvojame apie pergyventą nerimą, svajojant juos pasiekti. Po dviejų metų nuo kapituliacijos Vokietijoje, pagaliau, pradėjo gabenti „Dievo Paukštelius" į užjūrio šalis.

Pirmiausia pradėjo verbuoti Belgija anglių kasyklų darbams. Neatsiliko ir Anglija. Bet pasiekę mus laiškai nuo išvykusių Belgijon ir Anglijon draugų bylojo, kad ten daugiau negu ne kas. Daugelis pasišovė vykti Kanadon, geležinkelių tiesimo ir miškų kirtimo darbams. Mat JAV, pradžioje, neturėjo įstatymo DP įsileisti...

Australija aplenkė kitas šalis. Nusigabeno keletą DP transportų ir juos gana žmoniškai sutiko. Pasipylė laiškai iš Australijos redakcijoms ir organizacijoms. Atlikęs formalumus 2. 8. 48 ir aš iškeliavau Australijon. Vykdami pro Italiją pavalgėme makaronų su bulvėmis maišytų ir Australijos karo transporto laivu „Kanimbla" iš Genuos uosto išplaukėme išsvajoton Australijon. Laivo įgula su mumi buvo labai draugiška. Korsika, Sardinija, o 10. 10. 48 jau Cicilijos krantai. Afrikos krantai. Port Said uoste arabai pasiūlė amerikoniškų cigarečių, paimdami už juos bile daiktą. Ištroškęs rūkyti už žiedą gavo vienas keleivis tik 8 pakelius cigarečių. Suezo kanalas paskui Raudonoji jūra. Keleivio atminty pasilieka sijonais apsisiautę negrai darbininkai, nešanti geležinius balkius statybos darbams. Skraidanti arai virš kalnų. Gamta mažai težavi, nes tebekankina tremtyje patirtas nuovargis.

Po Adem miesto dirbtuvių liepsnos prošvaisčių, paskui nieko nesimaté, nes dvyliką parų mūsų laivą begailestingai supo žiaurios Indijos okeano bangos. Perplaukę pusiaujį, į trečią dieną jau artėjome prie Australijos krantų. Spalių 11, 1948 išvydome taip nekantriai lauktus, išsvajotos Australijos krantus. Džiunglių vaizdai visus baugino, bet priplaukus Fremantle uostą nuotaika pagerėjo, nes australiečiai, moterys ir vyrai, mosavo nosinaitėmis, sveikindami naujai atvykstančius.

Pirmos Dienos Australijoj

Vos išlipus iš laivo, mus apspito reporteriai. Bet Fremantile mus greit susodino į autobusus ir nugabeno Greylands stovyklon, už 9 mylių. Važiuojant Fremantile gatvėmis mus stebino prekėmis prikrauti krautuvių langai. Nuo tokių vaizdų buvome atpratę, nuo 1941 metų jų nematę.

Stovyklos barakuose apgyvendino po 4-5-6 vyrus. Patalinės švarios, maistas geras. Atrodė tikros velykos Vokietijoje išbadėjusiems dypukams. Tris savaites ten mus vaišino. Seniau atvykusis tautietis mus nusivesdavo į artimiausią miestelį Cleramounte. Anksčiau atvykę lietuviai naujokus širdingai pavaišindavo.

Po trijų savaičių poilsio, išskirstė mus į darbus, o prieš tai dar kartą apklausė specialybės ir įsigyto mokslo cenzo. Daugelis persistaté inžinieriais, daktarais, technikais, bet tai nei vieno neišgelbėjo nuo kirkos, kastuvo, kirvio ir piūklo, kadangi rišo dviejų metų pasirašyta darbo sutartis. Daugiausia neva turimais aukštais mokslais reklamavosi lenkai ir ukrainiečiai.

Lapkričio 9, 1948, išveža į darbus. Mes 10 lietuvių ir du estai atvažiuojame į Bunbury, W. A., apie 130 mylių nuo Vakarinės Australijos sostinės Perth į pietvakarius. Su automobiliais mus atvežė kelių remonto darbams. Išlipus, mus nuvedė į mišką, 2 mylios nuo Bunbury. Stovykla (Camp) pastatyta miške 9 x 12 pėdų. Nei durų, nei langų, nei lubų mūsų „baltuose rūmuose". Vieton grindų, numestos sukaltos lentos. Nėra tinkamo vandens, o bakuose radome tik srutas, kuriose dar ir trys varlės plaukioja. Perklausėme, ar tas vanduo reikės gerti ir valgį iš jo virti. Atsakymas buvo trumpas: „Yes (taip)".

Lapkričio 11 jau taisome kelią. Australai nenuleidžia akių nuo mūsų, lyg nuo kokių keistenybių. Stebėdami kiekvieną mūsų judėsį, kalba ir juokiasi.

Po poros mėnesių patyrėme skaudžią tiesą: Prie geresnių, švaresnių darbų buvo tik australai. Mes 10 lietuvių ir du estai, kasėme griovius, kirkomis tašėme molį, o prižiūrėtojas vis šaukė, ragindamas dar greičiau dirbti, piktžodžiaudamas ir prikaišiodamas, būk mes daug uždirbame. Darbo prakaite ir saulės kaitroje visiškai nusikamavę nuo sunkaus darbo, nuolat girdime kuproto senio (boso) keiksmais lydimus raginimus.

Išmokėjimas kas dvi savaitės. Žiūrime, australai gauna po 16-17 svarų už daug lengvesnius darbus, o mes vargšai už kur kas sunkesnį darbą gauname vos po 11 svarų.

Australų nenuoširdumas greit pasitvirtino. Kada jie ima klausinėti, kaip jums patinka Australija, mes jų klausiame, o kaip jums patinka naujieji australai. Jie pyksta, kad naujokai perka kostiumą už 25 svarus, o jie pasitenkina nusipirkę vietinės medžiagos kostiumą už 8 ar 10 svarų. Tvarkingas ateivis per porą metų susitaupo apie 300-500 svarų. Sterlingų krašte tai didelis pinigas. Bet patys australai, didžiumoje, visas sutaupas prageria ar šiaip išmėto, o paskui pyksta ant naujų ateivių, kad jie tvarkingai gyvena. Keisčiausia, kad ta neapykanta daugiausia pasižymi čia gimę europiečių, daugiausia anglų vaikai. Jeigu įvyksta naujoko konfliktas su australu kad ir apsigynimo tikslu, tai pigioji spauda prirašo tiradas apie naujokų kaltes, gi tuo tarpu didmiesčiuose, kaip Sydney ar Melbourne įvyksta kasdien žmogžudysčių australų tarpe. Rimtesnė australų spauda smerkia pigiosios spaudos įsišokimus prieš naujokus.

Dauguma naujų ateivių jau kombinuoja, kaip surasti būdus persikelti į kitas šalis. Tik anglų emigrantai čia nesijaučia svetimi. Kas kita su amerikiečiais, nepaisant, kad jie kalba ta pačia anglų kalba. Anglas su amerikiečiu sugyvena, kaip šuo su kate. Vienas amerikietis man pasakojo, kad į JAV atvykę anglai nesisako, kad jie iš Anglijos atvyko. Jeigu Australijoje pasakysi, kad simpatizuoji amerikiečiams, tai, brolyti, saugokis anglo keršto.

Rasinė bei tautinė neapykanta yra nekultūringumo požymis.

Australija iš arti

Pustrečių metų gyvendamas Australijoje plačiai pavažinėjau po visą šalį. W. A. (West Australia — Vakarų Australijoje) gyvena apie 750,000 gyventojų. Milžiniški plotai apaugę miškais, dėl to ten daugiausia išsivyščiusi medžio pramonė. Veikia alaus bravorai, saldainių - šokolado fabrikai ir tekstilės pramonė pačioj užuomazgoje. Čia, kaip ir visoj Australijoj, sėjama daug kviečių, auginama daug gyvulių, sodinama bulvių ir sodų vaisiai užima žymią vietą. Didelės akmens anglies kasyklos ir milžiniškos aukso kasyklos, kurios jau randasi dykumose, maždaug už 500-600 mylių nuo Perth į rytus. Ten daugiau nieka nepamatysi kaip tik neribotus raudonojo žvyro plotus ir kur nekur — dyglių krūmokšnius. Vanduo iš Perth gaunamas vamzdžiais. Juo aprūpinamos aukso kasyklos ir miesto gyventojai.

Važiuojant per dykumas į S. A. (South Australia — Pietų Australiją) matai tik juodukus, kengūras, uolas ir raudoną žvyrą. W. A. ir S. A. geležinkelių bėgių išmieros yra skirtingos ir tatai trugdo susisiekimą.

S. A. ir sunkioji pramonė yra išsivyščiusi, ypatingai jos sostinėje, Adelaide, turinčioje 350.000 gyventojų. Apylinkės turtingos rudosios anglies kasyklomis. Anglis randasi žemės paviršiuje. Klimatas ten geresnis, negu kitose Australijos vietose. Victoria valstybės sostinė Melbourne turi 1.200.000 gyventojų. Joje industrija sparčiai plečiasi.

N. S. W. (North - South - West — Šiaurės - Pietų - Vakarų) Australija turi 3.000.000 gyventojų ir jos sostinė Sydney — pusantro milijono, turtingas industrija. Klimatas nepergeriausias, nes, nuo karščio nėra kur vietos rasti ir staiga lietus taip atvėsina, kad daugelis amžinai su slogomis vaikščioja.

Tasmania yra maža salelė nuo N. S. W. ir Victoria. Jos sostinėje Haubart tik apie 60,000 gyventojų. Gi šiaurės valstybė Queensland su sostine Brisbane žymi cukraus industrija ir medžio apdirbimo fabrikais. Provincijoje — daugybė avių.

North (Šiaurės). Teritorijoj gyvena daug kiniečių ir japonų. Jos sostinė Darwin teturi vos 2.000 gyventojų. apylinkių vaizdai stačiai vaiduokliški, nes ten dykumose stūkso daugybė apdegusių bei išdžiūvusių medžių.

Prieš 20 metų įkurta federalinė Australijos sostinė — Canberra pasižymi savo moderniška statyba, gatvės suplanuotos ratų ir spindulių formoje, bet augimas labai lėtas. Nors į čia atkeltos jau kai kurios centrinės valdžios įstaigos, bet gyventojų skaičius tebesiekia vos 15,000.

Australijos žemės ūkis

Prisitaikant prie lietaus kritulių kiekio, įvairiose Australijos srityse plečiamas atitinkamas ūkis. Kviečiai, rugiai miežiai, avižos ir žirniai puikiai auga. Yra labai didelių ir moderniškų ūkių. Ūkininkus kankina sausros ir triušiai, kengūros bei kiti kenkėjai. Soduose auga įvairiausi vaisiai: obuoliai, kriaušės, slyvos, vyšnios ir t.t.

Remiantis tik ką paskelbtais statistikos daviniais, dabar Australijoje yra:

Avių visame krašte .....96,000,000.
Raguočių priskaitoma ....13,500,000.
Arklių skaičius siekia ....1,195,000.

O štai kai kurie žemės ūkio gaminių kiekiai:

Kviečių metinis derlius ..156,000,000 bušelių (bušelis — 60 svarų).
Sviesto per metus pagaminama .... 200,000 tonų.
Sūrio .....40,000 tonų.
Jautienos mėsos .....500,000 tonų.
Avienos mėsos .....300,000 tonų.
Kiaulienos mėsos .....80,000 tonų.

Australijos vyriausybė projektuoja dirbtiną drėkinimą ir stambinąsius „latifundinius" ūkius reformos pagelba susmulkinti, produktyvumo pakėlimui. Bet visa tatai bus galima pasiekti gyventojų skaičiui padidėjus, kadangi dabar visoj Australijoj priskaitoma vos 8,000,000 gyventojų.

Nori Pabaltijo žmonių kraujo

Australijos vyriausybė labai susirūpino tirščiau apgyvendinti savo šalį. vienok ne taip jau lengva problema, gauti svetur užaugintą darbo jėgą ir ją tik naudoti. Visi bandymai spragas užpildyti Anglijos emigrantais žlugo, kadangi pačiai Anglijai nepakanka savų darbininkų, tai ką jau bekalbėti apie kolonijas.

Karo audroms nusiautus Europą, daugeliui šalių atsidūrus Rusijos imperializmo vergijoje, Australai pasišovė tremtiniais prasikurti. Labai daug mums žadėjo, bet nei 50% pažadų neišpildė. Mes padidiname Australijos gyventojų skaičių ir savo darbo rankomis atliekame sunkiausius darbus. Bet daromas skirtumas atlyginimo atžvilgiu. Australai norėtų, kad mes ir mūsų vaikai momentaliai „suaustralėtume" ir užpildytume tas spragas, kurias pagamina pačių australiečių išsigimimas (neturėjimas šeimos). Bet prievarta meilės neįbruks niekam, jeigu praktiškas gyvenimas tą meilę užmuša. Blaško mus į tolimiausias provincijas, kad negalėtume tautiniai kultūrinio darbo dirbti ir net šalies kalbos padoriai neišmokę pasidarytume didesni australai už juos pačius. Australai patenkinti pabaltiečiu krauju, kuris juos stiprina. Bet sunkus jungas pabaltiečius taip kamuoja, kad jeigu tik sugriūtų sovietinis imperializmas mūsų gimtinėse, tai beveik visi vyktume gyvent ir dirbti po senutės Europos dangumi.

Nelygybė prieš įstatymus kankina naujuosius „australus". Australietis darbininkas, išdirbęs 20 metų ir sulaukęs 65 metų amžiaus gauna pensiją, nors už ją gali per mėnesį nusipirkti tik 9 pakelius angliškų cigarečių, nes australiškų tik per labai geras pažintis galima gauti. Tas pat su tabaku.

Pabaltijo ir kitų sugriautos Europos šalių tremtinių jėgos ir kraujas turtina Australijos galybę. Tik, deja, australiškos „tradicijos" mums labai rūsčios.

Paprasta gyvenimo kasdienybė čia sunki. Būtų gavimo problema visus kamuoja, o jeigu kas nori įsigyti namuką, turi nuo visko atsisakyti ir pasišvęsti vien kietam darbui, užmirštant poilsį ir kulturingam žmogui reikalingą „prabangą". Ypatingai kuomet kiekviename žingsnyje sutinkama neapykanta iš vietinių pusės, tai nėra palinkimo ką nors rimtesnio įsigyti, o, be to, ir ne taip lengvai tatai įmanoma, kaip kad kitur galvojama.

* * *

Sydney, didžiausias Australijos miestas, su pusantro milijono gyventojų ir plotu lygus Berlynui, bet apart kelių centrinių gatvių jis išsimėtęs mažomis vilaitėmis. Nors tai didžiausias Australijos prekybos centras, bet vietomis primena Europos kaimą.

Melbourne, Viktorijos sostinė, su 1,250,000 gyventojų, tirščiausia apgyvendintas anglosaksais.

Adelaide, tai Pietų Australijos sostinė, pasižyminti nepaprastu grožiu, parkais, sodais, gražiomis gatvėmis. Įkurta 1837 metais anglų pulkininko Williams. Dabar turi 355,000 gyventojų. Be plačių, tvarkingai suplanuotų ir vaismedžiais apsodintų gatvių, vien parkai ir sporto aikštės užima 1,710 akrų plotą. Susisiekimas pavyzdingas ir gyventojai malonūs.

New Castle su 150,000 gyventojų stovi ant akmens anglies klodų, apie 65 mylios nuo Sydney. Čia ir gretimoj Gretoj vien anglies kasyklose dirba apie 11-12 tūkstančių žmonių. Išvystyta ir plieno industrija. Tai ketvirtas Australijos uostas. Pramonės įmonės per metą laiko darbininkams išmoka 8 milijonus svarų sterlingų. Čia saulė šviečia 2,530 valandų metuose. Miestas turi 6 pliažus, o už 10 mylių yra didžiulis ežeras Mackvarie, apaugęs miškais, kuriuose atostogauja angliakasiai ir kitų šakų darbininkai su šeimomis.

Šiuo ir baigsiu savo trumpą aprašymą apie Australiją ir mūsų naujokų įsikūrimą joje. Jeigu ką įdomautų kokis ypatingas klausimas, mielai atsakyčiau, vietoje pasiteiravęs, informacijų tikslumo dėlei. Man rašyti galima „A. L. Balso" Redakcijos adresu, kuri mielai persiųs.

J. Jonaitis.

Sydney, 10. 4. 51.

DARBININKAS SOVIETUOSE — VERGAS

Pasivėlavimas Yra Kriminalas

Sovietų Sąjungoje veikia darbo įstatymai, iš kurių galima gana gerai numanyti, kokia yra darbininkų padėtis toje neva „proletariato diktatūros" šalyje.

JAV darbo departamento Darbo Statistikos Biuras padarė SSSR darbo įstatymų apžvalgą dviejuose straipsniuose, įdėtuose mėnesiniame departamento leidinyje „Labor Review", kuriuos taip komentuoja „Naujienos":

„Svarbiausias įstatymas, reguliuojąs darbo santykius Sovietų pramonėje, buvo išleistas 1939 m., prieš pat Antrąjį Pasaulio Karą. Jisai buvo papildytas dekretais 1940 m. Po karo, 1947 m. buvo išleista dar daugiau darbo įstatymų.

Pagal tuos įstatymus darbininkas Sovietų Sąjungoje gali būti nubaustas 20 dienų kalėjimu, jeigu jisai neklauso savo „boso", kuris liepia jam eiti prie kito darbo, šitai bausmei paskirti nereikia teismo sprendimo ir prieš ją nėra apeliacijos.

1939 m. įstatymas įsako fabriko direktoriui tuojau pašalinti darbininką iš darbo, jeigu jisai pavėluoja ateiti į darbą virš 20 minučių. Direktorius gali būti atleistas ir patrauktas kriminalinėn atsakomybėn, jeigu jisai nevykdo įstatymo.

Darbininkas, kuris pasitraukia iš darbo be leidimo gali būti nubaustas kalėjimu nuo dviejų iki keturių mėnesių. Jei toks „sauvališkas" darbininko pasitraukimas atsitinka krašto gynimo pramonėje, tai kalėjimo bausmė gali būti iki aštuonerių metų.

Susisiekimo įmonėse, pašto, telegrafo ir radijo įstaigose veikia specialūs darbo disciplinos įstatymai, su atitinkamomis bausmėmis, prieš kurias „jokia apeliacija teisme neleistina".

Sovietų darbo įstatymai uždeda darbininkams finansinę atsakomybę už medžiagų, darbo įrankių ir mašinų sugadinimą. Iš darbininko gali būti išieškotas atlyginimas už visą jo padarytą žalą, gali būt išskaityta dalis iš jo algos arba jisai gali būt priverstas užmokėti keleriopai daugiau, negu padaryta žala.

1940 m. dekretas stengiasi tvirčiau pririšti darbininką prie jo darbo. Kadangi pagal pirmesnį įstatymą darbininkas turėdavo būti tuojau atleistas už pasivėlavimą arba neatėjimą į darbą, tai daugelis darbininkų tyčia vėlindavosi ir neateidavo dirbti, kad tuo būdu galėtų nusikratyti nepakenčiamu darbu arba „bosu". Todėl dekretas įsakė bausti už pasivėlinimą arba neatėjimą į darbą, kaip už kriminalinį nusikaltimą.

Šitų pavyzdžių užteks. Iš jų matome, kad neva „išlaisvinti" Sovietų Sąjungos darbininkai tikrumoje yra paversti valstybės vergais. Nė vienos kapitalistinės šalies darbininkai tokios vergijos nepakęstų." — N.

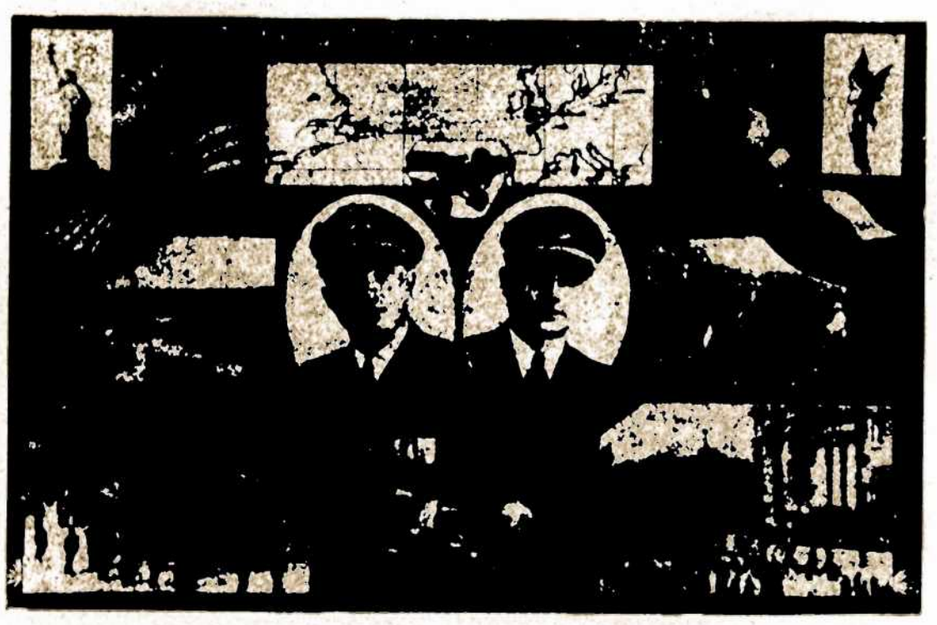

Iškridę iš New Yorko 15. 7. 1933 Lietuvos išeivių sūnūs — Darius su Girėnu — perskrido audringą Atlantą, bet 17. 7. 1933 sparnuoti „Lituanikos" didvyriai žuvo netoli Lietuvos sienos, Vokietijos Soldino miškelyje. Jie iškilmingai palaidoti Kauno miesto kapuose. Išeivijoje jiems pastatyti paminklai, jų vardais pavadintos organizacijos ir mokyklos, kuriama apie juos literatūra ir kas met laisvojo pasaulio lietuviai mini jų jų atminimui įkūrtą Išeivių Dieną. Visi dalyvaukime Išeivių Dienos minėjime 22. 7. 51, 16 v. Liet. Klūbe, Boedo 737, Ba. Aires.

Kas Kaip Remia "A. L. Balsą"

ATSIPRAŠAU UŽ PASIVĖLAVIMĄ APSIMOKĖTI

Darbais apsivertęs net nepastebėjau, kad mano prenumerata pasibaigusi. Gavęs sąskaitą, siunčiu $ 50, iš kurių $ 40 eina mano mokesčiui už du metus ir $ 10 „A. L. Balso" spaudos darbo paramai.

Priimkite širdingiausius linkėjimus ir pagarbą.

Jurgis Gaušas.

Rojas, 7. 7. 51.

ŽODIS IŠ QUEQUÉN PAJŪRIO

Esu labai dėkingas „A. L. Balso" Administracijai už sąskaitą iš birželio mėnesio, kuri man priminė apie prenumeratos pasibaigimą.

„A. L. Balsą" gaunu tvarkingai ir esu patenkintas. Sykiu siunčiu Giro Postal sumoje $ 50, iš kurių $ 40 už mano prenumeratą dviems metams ir $ 10 aukų „A. L. Balso" spaudos darbo paramai.

Su gilia pagarba,

Pranas Brazauskas.

Quequén, FCNGR, 2. 7. 51.

DĖKOJA UŽ PRIMINIMĄ

Dėkodamas už priminimą, kad mano prenumerata pasibaigė 1. I. 51, siunčiu Giro Postal sumoje $ 35: Prenumerata iki 1. I. 1952 — $ 20, aukų Balso darbo paramai $ 10 ir $ 5, kad prisiųstumėte kalendorių, o jeigu jo neliko, tai bile kokią lietuvišką knygą.

Su gilia pagarba,

Vincente Ohinco.

J. C. Paz, 7. 7 .1951.

DZŪKŲ VINCELIS ĮSLYGINA BALANSĄ

Mūsų poetas Vincas Lisauskas (Dzūkų Vincelis), gavęs priminimą, kad jo prenumerata pasibaigė 1. I. 50, atsiuntė $ 60, išlygindamas balansą su nuošimčiais.

Dėkojame širdingai savo ilgamečiam bendradarbiui!

PRENUMERATAS APSIMOKĖJO:

Vincas Lisauskas ir $ 20 aukų,
Magdalena Geležytė ir $ 10 aukų,
Česlovas Bagdonavičius ir $ 10 a.
Pranas Brazauskas ir $ 10 aukų,
Vincas Cinka ir $ 10 aukų,
Jonas Žemelis ir $ 6 aukų,
Valerija Baranauskienė ir $ 5 a.
Ona Šinkūnaitė - Carneiro ir $ 5 a.
Jurgis Tamošiūnas ir $ 5 aukų,
Izidorius Šimkus,
Maria Nakaitė - Tumienė,
Steponas Miškinis,
Juozas Ambrozevičius,
Juozas Šlikta,
Konstantinas Arasimavičius,
Bronius Leskauskas,
Ignas Kazlauskas,
Jonas Gimbutis,
Antonio Petravičius,
Vincas Liakas,
Pranas Karovackas,
Elzbieta Cigaitė - Stachow,
Ignas Ališauskas,
Juozas Markūnas,
Kazys Leščiukaitis,
Antanas Džiovalas,
Stasys Marcinkevičius,
Jonas Marcinkevičius,
Konstantinas Murauskas,
Antanas Ambrozevičius,
Stasys Metrikis,
Petras Brusokas,
Julija Butkienė,
Vincas Ramanauskas,
Inž. Juozas Bukevičius,
Klemensas Preikša.
Juozas Kučinskas,
Fridrikas Kureikis,
Dionizas R. Jasiulis,
Antanas Kuzmickis,
Jurgis Mogila,
Apolinaras Rušas,
Antanas Brazaitis,
Jonas Matulaitis,
Vladas Gricius,
Jonas Makarevičius,
Antanas Žvaliauskas,
Juozas Briedis,
Viktoras Kalėda,
Inž. Stasys B. Babrouis,
Juozas Neniškis,
Pranas Žygas,
Ignas Stepšys,
Juozas Trainauskas,
Petras Taraška,
Uršulė Sinkevičiūtė,
Antanas Čimeliauskas,
Stasys Daukas,
Alfonsas Artmonas,
Aleksandras Aleliūnas,
Antas Rašas,
Stasys Burda,
Petras Macinilis,
Stasys [illegible],
Jurgis Gaušas,
Inž. Bo[illegible] Kerenauskas,
Petras Karapka,
Dr. Antanas Masiulis,
Juozas [illegible],
Kazimieras Macius,

Dėkojame visiems, kurie be jokių raginimų ir priminimų apsimoka prenumeratas ir paremia mūsų spaudintojo žodžio gaivinimo darbą.

„A. L. Balso" Administrac.

Spauda

ATSIŲSTA PAMINĖTI

* KOLUMBIJOS LIETUVIS, Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Kolumbijoje, nepartinis katalikiškai patriotinės minties leidinys. Red. leid. adresas: Kun. Mykolas Tamošiūnas, Carrera 39, Nr. 54-31, Medellín, Colombia, Sud América.

Gavome pirmą ir antrą numerius. Eina žurnalo formoje kas 4 mėnesiai. Leidėjai pasisako, kad dėl akcentuotu raidžių stokos, išėjo „šveplas". Bet tai nugalima kliūtis. Svarbiausia, kad Kolumbijos Lietuvis neveidmainiauja, bet aiškiai pasisako, kad tis - katalikiškas leidinys, o tekstu ir iliustracijomis tikrai turtingesnis už savo "meistrų" stoną slepiančių konfratru leidinius.

Iš K. L. sužinome, kad Kolombijoje mirė trys iš tremties atvykę lietuviai: Marija T. Radzevičiūtė - Šlapaitienė, dantų gydytoja Evelina Kulvietienė ir Nepriklausomybės kovų dalyvis Juozas Kalėda, kilęs iš Legėrinės kaimo, Liudvinavo v.

* VAIZDAI, neperiodinis žurnalas, skirtas jaunesniesiems moksleiviams. Leidžia Illinois L. T. Bendr. Mokytojų Sekcija: 2313 W. 19 St., Chicago 20, Ill., USA. Egz. kaina 40 US centu. Nusiuntus porą tarptautinių kuponu, atsiunčiama susipažinimui. Vaizdų numeris pirmas pašvęstas Dariaus ir Girėno garbei. Dail. V. Vijeikio piešiniai su trumpučiais tekstais ir Dariaus ir Girėno Testamentu. Toji pati leidykla sekančius numerius skirs Vijeikio pasakai „Broliukas ir Sesutė", dail. V. Petravičiaus „Gedimino Sapnui", ir t.t . Tai gražus ir originalus leidinys.

* DARBO RANKOS, Nr. 8, pusl. 34. Pirmutinis Prancūzijos lietuvių žurnalas. Telpa dviejų metų veiklos apžvalga, padėka pasidarbavusiems ne dėl pelno, bet vien Lietuvos garbei. Juo toliau, tuo daugiau bendradarbiu „Darbo Rankos" susilaukia. Už tai tenka didžiausia garbė nenuilstamai „Darbo Rankų" redaktorei, gerb. J. Navakienei. Prie šio Nr. pridedama anketą pasirašo Petras Ežerskis. Viršelį piešė dail. V. Kurauskas, Red. Adresas: 26 rue de Montholon, Paris 9-2, France.

* MUNDO ARGENTINO, didžiulis Buenos Aires žurnalas, Nr. 2104, birželio 13, 1951, talpina dailininko Jono Rimšos paveikslą „Nocturno" ir meno kritiko Raúl Rubianes straipsnį apie geniališkus meno kūrinius nuo XII iki XVII amžiaus, kurį baigia Jono Rimšos kūrinių išaukštinimu. Mundo Argentino bendradarbis ypatingai susižavėjęs šiais dailininko Rimšos kūriniais: Palijus, Tropikų Malda, Skalbėjos, Nocturno, Tyrų šauksmas, etc.

* ŠVIESA, Nr. 2, 1951. Eina kas trys mėnesiai, JAV. Šiame ALDLD žurnale prof. J. Žiugžda „vertina" Istorinį Basanavičiaus palikimą. Pažymėjęs, kad Dr. J. Basanavičius atliko didelį mokslinį ir politinį darbą devyniais tomais savo raštų, numaskuodamas popiežių laimintus teutonus, Žiugžda bando kritikuoti Basanavičiaus veikimą prieš rusišką priespaudą. Tai labai šališkas vertinimas.

* GIRIOS AIDAS, Miško Kultūros žurnalas, leidžia Lietuvos Miškininkų Sąjunga Išeivijoje, redaguoja V. Žemaitis, P. Šilas ir K. Sčesnulevičius: 5604 South Bishop Street, Chicago 36, Ill., USA. Eina kas pusmetis. Nr. 1 -- 2 kaina 1 doleris. Miškininkų žurnalas įdomus ir rūpestingai tvarkomas. Gautojo numerio tekstą sudaro 138 puslapiai

* QUIENES SON LOS COSACOS? — Kas yra kazokai? Argentinos Kazokų Savišalpinės Sąjungos leidinys ispanų kalba, Chacabuco 1486, Buenos Aires. Puslapiai 32. Paduodami savo istoriją, kazokai reiškia norą atsiskirti nuo Sovietų. Veikalo autorius p. Charlamow, buvęs Kazokijos atstovu keturiose Valstybės Dūmose. Spausta A. L. Balso spaustuvėje "La Voz".

* KULTUVĖ, „Visų nepolitikuojančių ir neintriguojančių gerų žmonių laikraštis", Nr. 29. Tai „Prima Aprilis" sveikų juokų, 4 pusl., didelio formato laikraštis. Tą nepolitikuojantį politinių juokų leidinį galima išsirašyti už tarptautinį pašto kuponą tiesiai iš jo redaktoriaus: Mr. J. Petrėnas, 412 Bedford Ave., Brooklyn 11, N. Y., U. S. A.

* METRAŠTIS, Amerikos Lietuvių Inžinierių ir Architektų Draugijos New Yorke leidinys, 1951 m., 20 pusl. Spausdino Kazys Paulauskas S. L. A. Redaktorius inž. Kazys Krulikas. spaustuvėje. Leidinys turtingas informacijomis ir profesorių raštais. Adresas: 95-09 Foodhaven Court, Ozone Park16, N. Y., U. S. A.

* JOBO DRAMA, Žmogaus Buities Apmąstymas. Spausdino Venta Vokietijoje. Išleista katalikų spaudos mecenato kan. Pr. M. Jūro lėšomis 1950 metais, 210 pusl.

DESPENSA "LA FÉ"
ANTANAS BUNDINIS
Savininkas
Šviežias valgomas prekes ir gerą alų bei vyną gausite pas mus pigiau negu kitur. Prašom apsilankyti ir pasitikrinti.
Canning 1706 ir Cta. Rica 4401
Telefonas 72, Parque 4020

ARGENTINOS LIETUVIŲ
BALSAS

Nepartinis, seniausias ir plačiausia skaitomas lietuvių laikraštis Pietų Amerikoje

spausdinamas savo spaustuvėje

Prenumerata Metams:
Argentinoje 20 Arg. pezų
Urugvajuje 5 Urug. pezai.
Visur kitur 3 amerikos doleriai.

Raštus, pinigus adresuoti sekančiai:
ARGENTINOS LIETUVIŲ BALSAS
CASILLA DE CORREO 303, Bs. As
Redakcija ir Administracija
Av. Boedo 737, Bs. As. Tel. 97-4444

Lietuviai Penkiuose Kontinentuose

DARIAUS IR GIRĖNO TRANSATLANTINIS ŽYGIS

Lietuvos išeivių sūnūs, kapitonas Steponas Darius ir JAV buvęs karys-lakūnas Stasys Girėnas, lėktuvu „Lituanika" iš New Yorko aerodromo išskrido liepos 15, 1933 metais. Perskridę audringą Atlanto vandenyną jie du žuvo Soldino miškelyje, trūkstant kelesdešimties minučių skridimui iki Lietuvos sienos, birželio 17.

Didvyriško Dariaus ir Girėno transatlantinio žygio įamžinimui ir lietuvių išeivijos vieningumo sustiprinimui kas met minima Išeivių Diena. Toji diena dabar neleidžiama minėti okupuotoje Lietuvoje Taigi dar didesniu vieningumu ji minima visame laisvame pasaulyje, kur tik Lietuvos išeivių gyvenama.

Darius (Degutis) ir Girėnas (Girskis) savo gyvybes paaukavo Jaunosios Nepriklausomos Lietuvos garbei. Tie išeivių vaikai parodė visai tautai savo meilę ir pasišventimą Lietuvai. Jų didvyriškas žygis per amžius bus minimas liepos mėnesį; savo darbais lietuvių tautos labui visos lietuvių kartos, kiekvienas lietuvis patriotas, daro ir darys daugiausia ką gali, kad prisidėti prie bendros mūsų tautos kovos už savo žmonių gerbūvį ir laisvę.

Minėdami Dariaus ir Girėno žygiui įamžinti įkūrtą Išeivių Dieną, prisiminkime ne tik tuos „Lituanikos" sakalus, paaukojusius savo gyvybę lietuvių tautos garbei, bet sekime pėdomis visų mūsų tautos veikėjų -- pasiryžėlių, kurių darbai teikė ir teikia gerą mūsų tautai.

Darius su Girėnu savo žygį skyrė ne vien lietuvių tautos garbei, bet ir visos žmonijos gerovei ir mokslui bendrai, nes savo testamente jiedu parašė:

„Mes skrisime į Lietuvą!

Lietuvių tauta laukia iš savo sūnų ir draugesnių žygių. Būtinai reikia jos sūnums prisidėti prie bendrojo darbo — tirti dar mažai žinomas žiemių Atlanto vandenyno oro sroves, o taip pat naujai išrastus navigacijos būdus ir priemones pritaikyti kasdieniniams reikalams. Mes, gyvendami tokiais laikais, kada oras stengiamasi panaudoti žmonijos reikalams, laikome savo pareiga tautos vardu tą darbą garbingai atlikti.

Jaunoji Lietuva! Tavo dvąsios įkvėpti, mes stengiamės tą pasirinktą uždavinį įvykdyti. Mūsų pasisekimas tegu sustiprina Tavo dvąsią ir pasitikėjimą savo jėgomis ir gabumais! Bet jei Neptūnas ar galingasis audrų Perkūnas ir mums bus rūstus — pastos mums kelią į Jaunąją Lietuvą ir pašauktų LITUANIKĄ pas save, — tada Tu, Jaunoji Lietuva, turėsi iš naujo ryžtis, aukotis ir pasirengti naujam žygiui, kad audringųjų vandenynų dievai būtų patenkinti Tavo pastangomis, pasiryžimu ir nekviestų Tavęs į Didįjį Teismą!

LITUANIKOS laimėjimas tegu sustiprina jaunųjų Lietuvos sūnų dvasią ir įkvepia juos naujiems žygiams.

LITUANIKOS pralaimėjimas ir įgrimzdimas į Atlanto vandenyno gelmes tegu aukléja jaunųjų lietuvių atkaklumą ir ryžtumą, kad Sparnuotas Lietuvis būtinai įveiktų klastingąjį Atlantą Tėvynės -- Lietuvos garbei!

Tad šį savo skridimą skiriame ir aukojame Tau, Jaunoji Lietuva!

Tą didįjį bandymą pradėsime, tikėdamiesi Dangaus palaimos!"

Nuo didvyriško Dariaus ir Girėno žygio praslinko 18 metų. Anuose laikuose transatlantiniai skridimai buvo pavojingi, ypatingai mūsų pirmiesiems sakalams, kurie savo žygį atliko primityvišku lėktuvu, dargi radio aparatų neturėjusiu. Dėl to ir jų žuvimas Vokietijoje, perskridus Atlantą, apsuptas misterija. Amerikos Aviatorių Sąjunga tvirtina, kad LITUANIKA žuvo kaipo Vokietijos nacių bandymų auka.

Kitas Lietuvos išeivių sūnus JAV kariuomenės leitenantas, inž. Feliksas Vaitkus, su „LITUANIKA II" laimingai parskrido Atlantą pats vienas, nusileisdamas Airijoje.

Šiandien, aviacijai išsitobulinus, jau daug Lietuvos išeivių vaikų, vykina transatlantinius skridimus, ypatingai JAV karo, keleiviniais ir pašto lėktuvais.

Bet svarbiausia — Darius su Girėnu visus lietuvius paskątino didesniems darbams mūsų tautos labui bendrai. Minėdami Išeivių Dieną, savo darbais gerbkime jų Testamentą, dirbdami mūsų tautos labui.

KOLUMBIJOJE ĮSIKŪRĘ MŪSŲ TAUTIEČIAI VEIKIA

Skoningai išleistą „Kolumbijos Lietuvio" Nr. 2, iliustruoja dail.. J. Penčylos ir E. Kulviečio piešiniai.

D. Liaugminienė dirba klas. baleto akademijoj, dėsto aukšt. pedagogikos m-loj ir vargonauja liet. bažnyčioj, taip pat vadovaudama chorui.

Smuik. P. Garlauskas griežia simf. orkestre ir turi garstyčių, pudingų ir kt. tos rūšies prekių fabrikėlį.

Iz. Vasyliūnas dėsto konservatorijoj ir griežia simf. orkestre, garsindamas lietuvių vardą savo menu.

A. Paukštys buvo surengęs su D. Liaugminiene savo koncertą, dabar tarnauja įmonėj.

Iš dailininkų K. Žoromskis įsikūrė jau JAV, Penčyla bendradarbiauja didžiuosiuose Kolumbijos dienraščiuose ir turi sukūręs visą eilę tapybinių paveikslų. E. Kulvietis buvo surengęs net 2 savo parodas. J. Bagdonas dėsto keramikos mokykloj. Mackuvienė su savo vyru braižytoju dirba reklamų įmonėj. Kaip lietuviai dailininkai sugeba organizuoti parodas, juos net pavyzdžiu saviesiems staté kolumbiečių spauda. Doc. Liaugminas dėsto net 3 aukštos m-lose, bet iš savo darbo verčiasi nelengvai.

Lietuvių lig. kasai vadovauja dr. D. Giedraitis.

Inž. A. Tylius dirba kaip neprikl. architektas, inž. Didžiulis — amerikiečių tropikų b-vėj, inž. Garšva vadovauja cemento fabriko el. mašinų skyriui.

Savo srity dirba agronomai Grigaliūnas, Andrašius, Butkys, ekon. K. Kumpis, matininkai šapkauskas, Klemas, Miliūnas ir geodez. pulk. Kazitėnas.

Naujai Bogotos PLB valdybai pirmininkauja dr. P. Baronas. Su valdžios įstaigomis lietuviai palaiko gražius santykius, ir Kolumbijos atstovai, atėjus reikalingam momentui, Lietuvos reikalus gyné ir gins.

ELTA.

BENDRUOMENĖS KLAUSIMAS CHIKAGOJE

Chicago — pasaulio lietuvių sostiné. Ten gyvena arti poros šimtų tūkstančių lietuvių. Naujų ateivių, pasiekusių JAV po antrojo pasaulinio karo, Chicagoje priskaitoma arti 10,000.

Pasaulio Lietuvių Bendruomenės klausimu ten įvyko pasitarimas „Naujienų" redakcijoje 10. IV. 51. Apie tą pasitarimą „Keleivyje" rašoma, kad dalyvavo trys Amerikos Lietuvių Tarybos Vykdomojo Komiteto nariai (pirmininkas L. Šimutis, vicepirm. A. Olis ir sekr. P. Grigaitis), Illinojaus Tremtinių Bendruomenės valdybos atstovai (Gylys, Kleiva, Mačiulis ir kt.) ir Lietuvių Bendruomenės klausimu tirti sudarytosios studijų komisijos atstovai (Draugelis, Gudelis, Lapinskas, Meškauskas, Paplėnas, Repšys, Vaškas, Vilkaitis, Žalkauskas).

Šiame pasitarime buvo nutarta remti Amerikos Lietuvių Bendruomenės organizavimą. Tam tikslui išrinktas provizorinis 4 žmonių komitetas, į kurį įėjo: A. Lapinskas, K. Kleiva, J. Vilkaitis, K. Žalkauskas.

KOMPOZITORIAUS VANAGAIČIO PAMINKLAS

Gegužės 30, 1951 Čicagos Lietuvių šv. Kazimiero kapinėse tapo atidengtas paminklas kompozitoriui Antanui Vanagaičiui. Paminklo projektą pagamino dailininkas profesorius Ignas Šlapelis, o padirbo lietuviai rangovai Kaminskas ir Bitinas. Lėšas paminklui surinko komitetas, kuriam pirmininkauja Dr. S. Biežis.

Paminklas yra 15 pėdų aukščio, padirbtas iš mahogony akmens ir sveria 40 tonų.

— J. DOVYDAITIS, bolševikų ištremto Pr. Dovydaičio sūnus, „Įvykiai Naujamiestyje" romano autorius, buvo iškviestas Maskvon, kur tapo pavaišintas už baudžiavos išgyrimą.

— ST. VAINIČNO „Lietuviškoji Rapsodija" orkestrui ir smuikui skaitomas stambiausias muzikos kūrinys, parašytas 1950 metais. Maskvoje jį dirigavo Klenickas, smuiko rolę išpildė Livontas.

PRANCŪZAI GĖRISI LIETUVIŲ ATSPARUMU

Lietuvių bičiulis Henry de Chambon, prancūzų žurnale „Revue Parlamentaire" Nr. 81/51 svarstydamas Sovietų ž. ū. politiką ir kolektyvinimus, pažymi, kad Sovietams labai kietą pasipriešinimą rodo valstiečiai, ypač jėga įkorporuotų į S. Sąjungą valstybių, pirmoj eilėj Pabaltijo, Rytų Lenkijos ir Beserabijos.

Valstiečių opozicija yra stipri ir pačioj Rusijoj. Stalinas žino, pažymi žurnalas, jog naujo pasaulinio karo atveju jis absoliučiai negali pasitikėti masėmis, pašauktoms prie ginklo iš valstiečių tarpo. Jei ir vokiečiai būtų sugebėję įrodyti savo darbais, kad jie kovoja ne prieš tautą, bet prieš režimą, karo išeitis būtų buvusi visai kitokia. Kolchozinė sistema yra didelis sovietinio režimo ramstis, o bet kokį pasipriešinimą jie nori išnaikinti didiulių kolchozų sukūrimu su 150 žmonių brigadomis, kur jie vienas kitą gauna prižiūrėti, „kulakų" panaikinimu ir polic. priemonėmis pašalinant visokią opoziciją.

Sovietai bijo tokio karo, kur tektų rizikuoti viskuo, todėl dabar savo polit. veiklą stengiasi taip organizuoti, kad budri akis sektų valstiečius visur: ir kolchoze, ir MTS, ir pačiame darbe. Ko negali padaryti propaganda, tat atbaigia deportavimai, kaléjimai etc.

Tačiau „visa sovietiné propaganda atsimuša į nepalūžtamą valstiečių opoziciją, ypač Pabaltijo kraštuose, iš kurių ypatingai šiuo atžvilgiu išskirtina Lietuva", pažymi gale žurnalas, visa eile konkrečių pavyzdžių nurodęs, kaip pvz. „N. Vagoj" „kulakai" apkaltinami nupiovę javus, „Aušros" ir „Raud. Spalio" kol. ūkiuose „priešinasi kolektyvinimui" etc.

KAIP LIETUVOJE KEPAMI DIPLOMAI

„S. L." Nr. 31 pasigiria, būtent — „Kauno un-tas 1945 - 50 m. išleido 1.115 gydytojų, 431 inžinierių ir daug kitų specialistų, kai tuo tarpu per visą buržuazinės Lietuvos laikotarpį išleista tik 1,109 gydytojai". Tegu suteikia kiekvienam pradžios mokyklos „absolventui" gydytojo ar inžinieriaus diplomą, tai tokių „specialistų" turės dar daugiau. O kaip tokie „specialistai" dirba, aprašo ta pati „S. L." Nr. 37. Būtent — Vilniaus I poliklinikos ligoniai turi ištisomis valandomis laukti direktoriaus dr. Emivo. Direktoriaus kabinetas vis užrakintas, ir net nepakabintas raštelis, kada priims. Nervų ligų specialistą surasti veik niekad neįmanoma. Tam juk jie ir „specialistai"...

ELTA.

LIETUVIAI LAISVOSIOS EUROPOS KOMITETO VEIKLOJE

Gegužės 24, 1951 New Yorke įvyko steigiamasis lietuviškos grupės prie National Committee for a Free Europe posėdis.

Lietuviškąją grupę, oficialiai vadinamą Lithuanian Consultative Panel, sudaro šie asmenys: Juozas Audėnas, Kipras Bielinis, Dr. Bronius Namickas, Vacys Sidzikauskas, Mykolas Tolišius, Dr. Antanas Trimakas, Pranas Vainauskas ir Vytautas Vaitekūnas.

Grupės pirmininku išrinktas V. Sidzikauskas, sekretorium Dr. A. Trimakas ir iždininku, K. Bielinis. Grupė pradeda darbą birželio 1 d.

DABARTINIS LTSR DRAMOS TEATRAS

B. Dauguviečio mirties metinių proga stal. „laureatas" A. Radzevičius, išskaičiavęs visus jo nuopelnus „S. L." Nr. 164 skelbia: „Todėl visiškai pamatuotai galima jį pavadinti LTSR v. dramos kūrėju, sėkmingai atlikusiu tuos uždavinius, kuriuos statė bolševikų partija". Už pjesę „Priešai" gavo stal. premiją — 1949 -- 50 m. scenoje buvo komunistinimas arba rusinimas varomas autorių veikalais: Virt, Palenko, Somonov, Surov, Lavrenev, Machalkov, Sobko, Grim, Dragomizskij, Astrachovskij, Sudov -- Kobilin. Iš lietuvių ar jais laikomų autorių pasirodė Paukštelis, Gelbaki Kazninskij, Gustaitis ir Chlevinskas, Gurvičius, Pakarklis, Gražulis, Čižius. Šiaulių teatre iš 9 pjesių 6 buvo sovietinės.. Veikė 8 teatrai ir vienas rusų. Spalio 33 revaliucijos sukakties proga Kauno muzik. dramos teatras gavo pagal planą pastatyti A. Jakobsono pjesę „Dvi stovyklos" iš estų pokarinio gyvenimo, Panevėžio dr. teatras Koneičuko pjesę „Ukrainos stepės", Klaipėdos — Borozijoj ir Davidsono „III kurso studentą", valst. teatras — Kreino soviet. baletą „Laurencija". Valst. drama papildė repertuarą S. Michailovo pjese „Prarastas namas", Korneičuko „Šermukšnių giria", opera — Čaikovskio „Mazepa", muzikinis dr. teatras — Popovo „Šeima" (apie Lenino jaunystę), drama gavo pastatyti korėjiečio II Man - Iros pjesę „Prieš mūšį", vaizduojančią, kaip amerikiečiai šaudo ramius darbininkus. Ją pastatė „nusipelnęs artistas" P. Kubertavičius. Stalininis laureatas J. Rudzinskas surežisavo L. Lenco pjesę „Kortų namas", o laureatas Radzevičius — Michailovo „Prarastą namą". Taip pat buvo parengta Višnevskio pjesė „Visiškai slaptai", Šiaulių dr. teatro repertuaras papildytas Ostrovskio „Belaisve", K. Goldonio „Samodurais", ir Gorkio „Miestelėnais". Išspausdinta šaltenio pjesė „Į naują gyvenimą" ir Gudaičio „Kalvio Ignoto teisybė", kuria ypač dergiama N. Lietuva; išversta į lietuvių kalbą K. Vasiljevo „Pergalė". Be Tilvyčio, gavusio 50.000 rublių Stalino premiją, mažesnėmis premijomis (po 25.000) apdovanoti: K. Petrauskas, A. Gudaitis, A. Aleksandravičius, S. Vainiūnas, dirig. Delicjevas, J. Dautartas, Grybauskas, Petraškevičiūtė, J. Stasiūnas ir R. Siparis. Taigi, kaip ir patys vardai su jų autoriais, ir visa aplinka, kur viskas daroma pagal partijos ar čekistų įsakymus, rodo, scenoj tikrojo meno nerandama nė už centą, viskas — tik kom .propaganda. Tačiau, nepaisant tokio nežmoniškiausio spaudimo, terorizavimo, deportacijų ir fizinio tautos naikinimo, ji teberodo okupantams didelį pasipriešinimą, kuriuo stebisi ir visas laisvasis pasaulis. Savo širdy tautos masės tebėra ištikimos seniesiems tautos idealams ir didžiosioms lietuviškumo tradicijoms.

ELTA.

— FOTO PARODA iš sov. Lietuvos gyvenimo buvo išstatyta Maskvoj. Fotografai Linskerovas ir L. Morozovas paruošė fotografijas iš žuvininkystės artelės „Baltijos žvejys", Janonio popieriaus fabriko darbo, Vilniaus statybos ir kaip stud. L. Petronis piešia paveikslą „Rytas kolchozo brigadoj". St. Žuko visas politines karikatūras norima drauge su monografija išleisti atskiru leidiniu.

lietuviška knyga — brangus draugas!

GRUPĖ NAUJAI ATVYKUSIŲ NUPIRKO BRAVORĄ UŽ $ 500,000

Žinomą lenkų bravorą „White Eagle", prie 39 gatvės ir Racine Ave, Chicagoje neseniai nupirko grupė neseniai atvykusių iš tremties lietuvių, kurie yra tos srities specialistai. Jų priešakyje yra I. Šidlauskas, buvęs Mažeikių bravoro savininkas.

Bravoro meistru yra pakviestas chemijos inžinierius ir alaus gamybos specialistas Jonas Vilutis. Už subankrutavusį „White Eagle" bravorą užmokėta 500.000 dolerių. Vienas Chicagos bankų suteikė pirkėjams paskolą, pasiremiant inventoriu. Bravoras darė $ 350.000 metinės apyvartos, bet pereitais metais turėjęs apie 165 tūkstančius dolerių nuostolių. — S.

KOMUNISTAMS NUSIBODO KOMUNIZMAS

Šių metų „Tiesos" Nr. 69 rašoma: „Blogai mokslas organizuotas rajono vakarinėje partinėje mokykloje. Visose trijose grupėse būna mažas klausytojų lankomumas. Štai, iš pirmos grupės 23 klausytojų į užsiėmimus atei na 9-11 klausytojų... Komunistas drg. Skibickas iš viso nustojo lankęs partinę mokyklą.

Tame pat laikraštyje rašoma: „Drg. Laukaitis užsiėmimams nepasiruošia, blogai juos atlieka, medžiagą ištisai be paaiškinimų perskaito iš brošiūrų... Propagandininkas taip pat daro politines klaidas. Pirmojo pasaulinio karo kilimo priežastimi jis laiko Vokietijos paskelbimą karo Rusijai... Arba į klausytojo drg. Rinkevičiaus klausimą, kaip apibrėžti buožę, jis kalba apie žemės plotą, bet nieko neaiškina apie samdomos jėgos išnaudojimą".

LIETUVIŲ VAIKAI PAS PRANCŪZIJOS PREZIDENTĄ

Gegužės 22 d. Prancūzijos prezidentas Vincent Auriol priėmė „Jaunųjų Europiečių Klūbą". Kiekviena tauta, dalyvaujanti minėtame klūbe, siuntė savo delegacijas pas Prancūzijos prezidentą. Lietuvių vaikučių delegaciją sudarė Audrys Bačkis, Dalia Kolbaitė, Vytautas Janulaitis, Onutė Pagnier, Rolandas Račkauskas ir Jonukas Pagnier. Delegaciją globojo O. Bačkienė. Delegacijoj dalyvavę lietuviukai buvo apsirengę tautiniais drabužiais.

Tremtis.

MIRĖ RAŠYTOJAS KRUMINAS

Amerikos Lietuvių Rašytojų Draugijai vedant akciją sutelkti aukų rašytojo Juozo Krumino gydymuisi, kurio sveikatos būklė paskutiniu metu vis aštrėjo, galiausiai gaunama žinia, kad rašytojas birželio 1 d. Edmundsthalio sanatorijoje, britų zonoje, miré. Prieš pat savo mirtį J. Kruminas, gulėdamas mirties patale, parašė ilgesnę apysaką „Naktis viršum širdies".

Vokietijoje liko rašytojo našlė, Birutė Gailevičiūtė -- Kruminienė, podukra ir uošvė, gyvenančios Spakenberge.

— DR. GEDIMINAS BYLAITIS, Riverside, Ill., šiomis dienomis išlaikė valstijos egzaminus ir pradės praktikuoti Chicagoje.

— PROF. J. BALČIKONIS, K. Ulvydas ir J. Senkus, kontroliuojanti iš Leningrado atsiųsto prof. Larino, ruošia lietuvių tarmių atlasą.

Keista... o Pasaulis Toks...

PARTIZANAI VEIKIA

Tiesą pasakius nėra ko šios žinios apačioj padėti savo pavardę, nes visa kas yra sukurta ir pranešta vienos vokiečių agentūros DPA iš Göttingen korespondento, kur atvyko pirmi 23 rytprūsiai vokiečiai iš Lietuvos po savo Golgotos kelio iš Lietuvos. Tai pirmi iš pusantro tūkstančio vokiečių, kurie pabėgo nuo Karaliaučiaus į Lietuvą po antros rusų okupacijos Lietuvoje.

Šie vokiečiai gyveno netoli Karaliaučiaus ir 1945 m., frontui artinanties, ten mūšiams vykstant, bėgo į Lietuvą.

Lietuvos valstiečiai juos slėpė, kaip ir savus nuo rusų, bet padėtis buvo bloga ir po truputį, po truputį, kliuvo į rusų rankas, nes lietuviai negalėjo dargi juos gelbėti prispausti ir krečiami rusų.

Iki aštunto gegužės 1951 m. visi tie surasti vokiečiai buvo sukoncentruoti Kaune ir tą pačią dieną buvo visi pasiųsti į Bischofswerder lagerį.

Iš ten jie atsidūrė jau vokiečių lageryje (pereinamajame) Friedland, kur juos atsiuntė rusai.

Šie vokiečiai štai ką kalba apie Lietuvą.

Pranešimas DPA turi dieną: 14 birželio 1951 m.

„Lietuvių partizanų veikla nepaprastai pagyvėjo šiais metais. Priežastis: sovietai nepaprastai pradėjo kovoti prieš lietuvius' (persekioti) ir lietuvių tarpe užsidegė nepaprasta neapykanta prieš rusus.

Rusai norėdami atskirti partizanus nuo jų pagelbininkų, vietos gyventojų, iškrausté ištisus kaimus pamiškėse.

Priduria, jog Lietuvos vieškeliuose nepaprastai daug lietuvių elgetaujančių.

Tai paskutinės, bene, žinios iš Lietuvos apie padėtį tenai.

Liūdnos ir džiaugsmingos: reikia elgetauti, bet lietuvis elgėta geriausias buvo knygnešys caro laikais ir šiandien geriausias propagandistas prieš Staliną; liūdna, nes turi elgėtauti...

Tebūnie taip, šiandien pavasaris, vėl žaliuoja Lietuvos miškai ir kasama rusams duobės lengvoje žemėlėje.

Reikia jiems padėti, reikia čia būti tvirtiems!

Nesakykime kas pelno laikraštį leis damas, bet ar jis gina Lietuvos reikalus, o jei sako, kad turi nepaprasto, pelno, kodėl kalbantįs nepradeda šio biznio?

Ir daugiau nieko.

St. Mišėikas.

VASARODANT KORDOBOS KALNUOSE
"Lituania"
suteikia pensionistams geriausius patogumus. Lietuviška virtuvė.
Rezervuodami kambarius rašykite:
Sr. JOSĖ PALŠIS
VILLA RUMIPAL, Prov. Córdoba
Prie pat ežero Calamuchita.

San Francisco Solano
Geriausi Sklypai Prie Klm. 16
EKSKURSIJOS NUO „TULSA" VYKSTA KASDIEN:
Viamonte 190, Buenos Aires
PARENKA - TVARKO C. BUIVIDAS
Planus ir Kainas Suteikia „A. L. Balsas"
Barracas rajone parduoda įgaliotinis PR. VASILIAUSKAS, Pinzón 932.
SUTAUPYSITE PINGUS JEIGU NUPIRKSITE NUOSAVYBĘ, KURIOS KAINA NUOLAT KILS!
NUSIPIRKUSIEJI PATARKITE SAVO KAIMYNAMS
Dėl kainų ir mokėjimo sąlygų kreipkitės laiškais arba asmeniškai darbo dienomis nuo 10 ik 12 ir nuo 17 iki 19 val. į nuosavybių skyrianę vedėją šiuo adresu: SR. ČESLAVAS BUIVIDAS, TULSA, VIAMONTE 190.
Pasiteiraukite ir pirkite dabar!

Casa Musketas
Savininkas Adolfas Muškėtas.
Sanabria 2790/92, Buenos Aires.
Telefonas: 50 - 5948.
Parduoda ir išnuomoja pianus. Dirba naujus ir taiso Radio Aparatus. Parduoda lietuviškas ir įvairias plokšteles. Parduoda akordeonus. — Visais muzikos instrumentų reikalais kreipkitės šion lietuvių firmon.

Pasaulis ir Moteris

MOTERŲ MADOS SOVIETŲ SĄJUNGOJE

Valdančios partijos banketuose Maskvoje komisarų ponios rėdosi pagal naujausias Paryžiaus madas. Gastroliujančių rusų diplomatų žmonos, grįždamos Maskvon, iš Vakarų pasaulio gabenasi skrynių skrynias „diplomatinio" bagažo, kuriame sukrauta prabangos parėdai. Gegužės pradžioje, 1951 New Yorko uosto darbininkai nesutiko nešti laivan Sovietų ponaičių bagažo. Taip ir pasiliko 15 televizijos aparatų, šaldytuvų ir didelės rūbų skrynios.

Valdančios partijos „Katiušos" puo šiasi kaip ponia Kollontay. čenčilių futros joms ne naujiena. O tuo tarpu kolchozininkėms pakanka druskinio maišelio, griešnam kūnui pridengti.

Bet mada yra mada. Dėl to bent miestuose gyvenančioms moteriškėms ir merginoms valdžia nustatė „žmoniškas" madas. Apie jas „Vienybėje" skaitome:

„Sovietuose puošniai rengiasi teatro aktoriai, kino aktoriai ir kiti privilegijuoti sluoksniai, bet ne paprastieji žmonės.

Klasiniai skirtumai Rusijoje didesni ir griežtesni, negu kapitalistnėse valstybėse."

„Ten, Sovietų Sąjungoj, nėra madų diktatorių, kurie, kaip Vakarų pasaulyje, be jokių teroro priemonių priverčia, hipnotišku būdu įsako moterims rengtis ne pagal skonį ir ne pagal vyro pinigines išgales.

Šitaip dažnai pagalvoja apie gyvenimą Sovietų Sąjungoje ne vienas vyras vakarnose, prislėgtas madų diktatūros įstaigų, madų salonų sąskaitų už naujas žmonos sukneles, skribelaites ir visus kitus grožio priedus.

Na, o Sovietų Sąjungoje, — ar nėra madų klausimo ir madų rūpesčių? O kaip gi, yra. Ir tenai kalba apie madas, bet ne apie šio pavasario, pereitos žiemos, ar ateinančios vasaros madas, tenai kalbama paprastai apie sovietų madą, marksistinį fasoną.

Sovietų mada stovi, kaip uola jūroj. Nei madų kūrėjai, nei besikaitaliojų metų laikai nepajėgia jos pakeisti, — rašo šveicarų laikraštis „Die Weltwoche. Rūbai sukerpami taip, kaip partijos centro komitetas leidžia ir kaip moteriška anatomija (dar nei Mičurino, nei Lysenkos nepakeista) reikalauja. Pagal partijos nutarimą, suknelė vadinasi susiūtas medžiagos gabalas, skirtas kūnui pridengti, bet taip, kad jis netrukdytų darbo našumui.

Suknelės gali skirtis viena nuo kitos savo kišene, arba net skirtingos medžiagos apykakle, kas jau reiškia nepaprastą įmantrumą. Iškirpimas turi būti planingas, apvalus, net raidės V formos, bet negilesnis, kaip 3 centimetrus. Nėra jokių rūpesčių dėl sijono: aptemptas ar palaidas? Juokinga! Suknelės tęsinys, panašus į žarną ar maišą, — tai sijonas. Suknia susegama tiesia eile sagų priešakyje. Toks išradimas, kaip zip arba vokiškai vadinamas Reissverschluhs, sovietiniame pilkame gyvenime yra dar nežinomas dalykas, — nors esąs pačių sovietų išrastas (?). Kad suknia tvirčiau prie kūno gulėtų ir darbui netrukdytų, galima užsijuosti diržą. Nei Marksas, nei Leninas nėra išsitarę prieš diržų nešiojimą. Priešingai, senieji komunistai mėgdavo dėvėti rubaškas su diržais.

Turime pastebėti, kad Kominformui priklausančiose valstybėse dar nėra pasiektas toks vieningumas moterų madų srity, koks yra jau įvykęs faktas politiniuose klausimuose, pavyzdžiui, dėl laikymosi prieš Tito, ar „karo kurstytojus" amerikiečius. Ypačiai lenkės ir vengrės rodo savo buržuaziniai nacionalistinį bei kosmopolitinį palinkimą, atrodyti grakščia ir patrauklia. Tokios pat kontrrevoliucinės tendencijos pastebimos Rytų Vokietijos moterų tarpe.

Propagandos sumetimais, komunistai leido neseniai atidaryti madų parodą Berlyne, sovietų sektoriuje. Parodoj išstatytos dvi suknios standarto modelio, kurios veik niekuo nesiskiria nuo ligšiolinių sovietiško stiliaus suknių, gaunamų už 90 markių, — žinoma, jeigu pirkėjas prie to dar turi atitinkamą kiekį tekstilės kuponų.

Parodos atidarymo proga Konfekcinės pramonės (HO) pirmininkas vis dėlto išsitarė, kad jie nori eiti su mada. Tai aiškus nukrypimas nuo marksizmo — stalinizmo linijos arba slaptų tikslų siekianti propaganda. Jei jis nenori būti likviduotas, jis turi eiti tik su sovietų mada".

Beveik visi Sovietų diplomatai Argentinoje yra atvykę su žmonomis. Jų konsularinio skyriaus tarnautojai — taip pat. Jie dažnai šaukiami Maskvon. Visuomet grįžta ne tuščiomis:

Vyrai gabenasi po keliolika kostiumų ir paltų, moterys taip pat. Būdinga, kad jie visiškai nekreipia domės į kainas. Kolchozininkų prakaitas apmoka!

Dažnai jų diplomatai užsisako rūbų urnu, kaip tikri buržujai, ir Buenos Aires lietuvių siuvyklose. Tokios nelygybės, kaip Rusijoje, niekur pasaulyje nėra!

Kosovorotka.

KODĖL MOTERYS VERKIA?

Kodėl moterys verkia daugiau negu vyrai? Amerikoje šiandien verkimas yra beveik vien tiktai moterų ypatybė, taip kaip lūpų ir nagų dažymas. Jei vyras supyksta, tai jis spiria kam nors, trenkia kumštimi į stalą arba griežia dantimis. Tiktai išsitraukęs kelias „burnikes" jis kartais apsiverkia veršio ašaromis.

Kitaip yra su moteriške. Ji verkia iš didelio džiaugsmo; verkia jei ją kas nors įžeidžia; verkia kai pyksta; verkia kai nusigąsta; verkia iš gailėsčio ir verkia kai jos mylimasis nucina su kita. Žodžiu, jos ašaroms nėra galo.

Seniau buvo manoma, kad verksmas kenkia sveikatai. Bet vėlesniųjų laikų daktarai ir psichologai atrado, kad verksmas yra geriausias būdas žmogaus nervams nuraminti.

Dr. T. A. Ribot, kuris padėjo daug laiko žmogaus jausmams studijuoti, sako, kad po didelio liūdėsio susijaudinimo, žmogaus siela atsigauna tik tada, kai žmogus gerai išsiverkia.

Bet jeigu verkimas yra reikalingas žmogaus sveikatai, tai kyla klausimas, kodėl vyrai tiek mažai verkia, o moterys tiek daug?

Yra manoma, kad tai priklauso nuo išaukléjimo. Berniukui jau iš pat mažens įkalbama, kad verkti sarmata. Jeigu jis pradeda verkti, tai vyresnieji tuoj jam sako: „Ko čia žliumbi, lyg veršis?" Arba: „Verki kaip sisė". „Neverk, būk vyras!" Ir taip toliau.

Bet jeigu pradeda verkti mergaitė, motina tuoj ją priglaudžia, paglosto, galvelę, pabučiuoja, duoda saldainių ir ramina ją, kaip tik moka. Tokia užuojauta mergaitei patinka ir ji dažnai verkia be jokio reikalo, kad tik motina jos pasigailėtų ir paguostų.

Išmokusi verkti būdama maža mergaite, moteris verkia ir užaugus. Ji verkia ne tiktai skausmą kentėdama, bet verkia ir simpatijų ieškodama, ir verkia norėdama ką nors išgauti. Ir reikia pasakyti, kad ašaromis moterys šiandien daug ko pasiekia. Vyrai nemėgsta matyti moteris verkiant, todėl tuli jų atiduoda viską, kad tik neverktų.

Dr. Barguist sako, kad senovėje verkdavo ir vyrai. Jei tikėti Biblijai, tai Abraomas gailiai verkęs Sarai mirus; Juozapas verkęs susitikęs brolį Benjaminą; Kristus verkęs Lozoriui mirus. Ir t. t.

Verkti nėra jokia sarmata, ir kas verkia, tas yra daug sveikesnis.

Amerikoje vyrai neverkia, todėl dažnas jų serga visokiomis vidurių ligomis. Columbijos universiteto gydytojas Karl Meyer tvirtina, jog vyrai serga tomis ligomis kaip tik dėl to, kad neverkia ir neišlieja nuodų su ašaromis. Jis vadina tuos nuodus „lysozymais" ir „enzymais". Nuryti su ašaromis į vidurius, jie sukelia skilvy vočių ir kitokių skaudulių.

Tokios pat nuomonės yra ir Sir Alexander Fleming, kuris išrado peniciliną, tą stebėtiną vaistą nuo užkrečiamų ligų. Jisai stačiai sako, jog moterys mažiau serga skilvio votimis (ulcers) negu vyrai dėl to, kad jos daugiau verkia.

Vyrai, norėdami parodyti savo „vyriską būdą", verksmui nepasiduoda ir atsirandančias ašaras dažnai nurija. Nuryti nuodai išėda vidurių „pamušalą" ir pasidaro votys.

Taigi matom, kad paverkti yra sveika. Žinoma, tas nereiškia, kad visi turim nuolat verkti. Bet jeigu tenka pergyventi kokį liūdėsį, nelaimę, susigraužimą, tai geriau ašaras išverkti. „K." — Ona B. Kubilienė.

GROŽIO SALIONAS
Liūda Švedienė, savininkė
Sava kremų laboratorija
Plaukų kirpimas — garbanavimas
R. SERRAT 278 — SARANDI

PO DVIEJŲ KUPREVIČIAUS KONCERTŲ

Šeštadienį, liepos 7 ir sekmadienį, liepos 8, 1951, Buenos Aires Lietuvių Klūbo salėje, Avenida Boedo 737, įvyko pianisto Andriaus Kuprevičiaus koncertai. Meninė programos dalis praėjo su didžiausiu pasisekimu, kaip visuomet pianisto - virtuozo A. Kuprevičiaus koncertuose. Leipcigo firmos Buchner pianinas „su uodega" nuo virtuoziškų Kuprevičiaus pirštų skleidė žavėtinus garsus, prie ypatingai skambios akustikos. Pirmutinėje programos dalyje A. Kuprevičius išpildė J. Haydn — Sonata en mi menor; Fr. Schubert — Muzikinis momentas num. 3. ir Impromptu; Cl. Debussy — Pasepied, Mėnulio šviesoj ir Tocata. Antroje dalyje patiekė M. K. čiurlionio Nocturno, Fr. Chopin — Trys etiudai. Polonesa en do menor. Du valsus ir Fr. Liszt Tarantella. Kaip šeštadienį, taip ir sekmadienį, A. Kuprevičiaus maestrišku pasaulinio garso veikalų išpildimu sužavėta publika tiek daug plojo, kad artistas buvo priverstas paskambinti dar kelis kūrinius.

Šiais koncertais, galima sakyti, pralaužti pirmieji ledai: Argentinos sostinės ribose, lietuvių pastogėje, dvi dienas iš eilės koncertavo pasaulinio garso artistas. Lietuviai, latviai ir estai, atėję su savo vietiniais draugais, meno mėgėjais, ilko ne tik sužavėti lietuvio menininko skambinimu, bet ir bendrai tapo nustebinti mūsų kolonijos turtingumu, pasireiškiančiu Andriaus Kuprevičiaus talente.

Šeštadienio koncerte pirmose publikos eilėse matėsi inž. Jonas Čekanauskas su ponia Katalina P. Čekanauskiene, inž. Pranas Krapovickas su ponia Juana G. Krapovickiene, ponia E. Gasevičienė, p-lė Lucille Gasevičiūtė, inž. agr. Juozas Bukevičius su šeima, inž. arch. Jonas Steikūnas su ponia, inž. L. Stašaitis su ponia ir dukra, Česlavas Buividas, Kaz. Kunigonis su šeima, p-lė Kriščiūnaitė, Juozas Petrulevičius su ponia, S. Rutkus su savo sužadėtine, Vl. Sikeris, V. Zabulis, K. Preikša, E. Petraitis, karo akademijos studentas St. Maciuskas, komp. Vytautas Kerbelis, Lietuvių Ansamblio narių didesnė dalis su režisieriumi Petravičiumi su ponia ir šokių mokytoju Vytautu Namiku ir vyšaky, A. Morkūnai su dukra, ponia E. Ešienė, sesutės Gervelytės, muzikas Ignas Andrijauskas, ponia Ruošienė su dukra ir šiaip daug gražaus lietuvių jaunimo. Viena lietuvaitė, augusi Patagonijoje, atėjusi koncertan su vietine drauge, susijaudinusi didžiavosi, kad Argentinoje yra tokis geniališkas lietuvis pianistas. Visuomet eisiu klausyti su vietinėmis draugėmis, kur tik koncertuos Kuprevičius, — su pasididžiavimu tvirtino patagonietė.

Sekmadienio koncerte dalyvavo pianisto Kuprevičiaus šeima, pp. Fulda, pp. J. Gučai, kelių svetimtaučių laikraščių redaktoriai su šeimynomis, estų, latvių ir gruzinų menininkai, bei vietinės spaudos atstovai.

Trumpai kalbant, mes turime kuo pasirodyti svetimtaučiams ir turime kuo pasididžiuoti, tik, deja, dar teks ilgokai padirbėti, kol didžiuma narių supras, kad dalyvavimas tokiuose koncertuose tik dalyviui eina į naudą. Nes dar yra neva lietuvių, kurie nuduoda neva nežinoje, kad įvyksta lietuvio ar lietuvaitės koncertas ir teisina nėjimą į šviesesnius koncertus.

N. G.

Kasdieniniai Reikalai

GELBĖKIME VYRO SKRIAUDŽIAMĄ ŽMONĄ

Perskaičius „A. L. Balso" Nr. 926 straipsnelį — Sveika lietuvė laikoma ligoninėj, — palietė kiekvienos skaitytojos širdį. Kalba greit ir plačiai pasklido tarp pažįstamų ir ne pažįstamų. Darosi labai graudu, matomai, todėl geros valios susipratusių moterų šis reikalas tapo iškeltas visuomeniškai, prie kurio ir mes, grupė Villa del Parque, Villa Devoto ir Villa Pueyrredon moterų prisidedame prie jau susirūpinusių šiuo reikalu moterų, ir siūlome tautiečiui Juozui Miškiniui susitvarkyti savo šeimos reikala.

Jeigu Miškinis į tai nekreiptų dėmėsio, yra nutarta šaukt moterų susirinkimą prie atitinkamos įstaigos, reikalaujant sutvarkyti blogos valios žmones, kurie pražengdami įstatymus, teršia mūsų kolonijos vardą. Kiekviena dora moteris prisideda prie šio reikalo. Taipgi siūlome mūsų draugei lankytojai, kuri šiuo reikalu daro žygius, vargsta ir rūpinasi, turėti geriausį kontaktą su virš minėtų apylinkių bile kuria lietuve moterim, kad palengvinti šio reikalo žygius.

Dėka šio laikraščio redakcijai, „A. L. Balse" telpa visos mūsų kolonijos problemos; jos mus kultūrina ir išlaiko vienybėj, o vienybėje — galybė.

Belgrano Marytė.

Buenos Aires, 7. 7. 51.

PABALTIEČIŲ POBŪVIS PAS PONIĄ TORTORELLI

Grįžusi iš Europos ponia Erika Kritinš Tortorelli, 29. 6. 51 suruošė priėmimą savo gimtadienio proga. Svečių tarpe matėsi dail. Rimša su savo sekretorium Ostria; inž. Lukas ir Dora Tortorelli, nupirkusieji Rimšos kūrinį „Tyrai"; pp. Clemente ir Birutė Pellegrini, A. J. Burokai, A. L. Ramanauskai, Estijos konsulas T. Gutman, estų kolonijos veikėjai Alma Yodart ir Pura, Prof. Sergijs ir Zenta Slaucitais, Dr. Eguiluz su ponia, ponia Gruodienė su dukra Dalia, pp. A. Vilimaniai, G. Bruverstai, Zuntaks, Grambergai, Valente, Christo, Dr. M. Bertholds, pianistė Bertholds - Ozolins, B. Survila, „ALB." red. K. Norkus, G. Iraascovas ir kt.

Ponia E. K. Tortorelli daugiausia pasidarbavo leidimų gavimui savo tautiečių latvių įvažiavimui Argentinon.

— ELENA ONA GASEVIČIENĖ iš Buenos Aires lankėsi Mendozoje, aplankydama savo dukrą su žentu ir jų pirmagimį sūnų.

— INŽ. KONSTR. DAUMANTO NAMIKO žmona, ponia Irenė Gasevičiūtė, sulauké garnio vizito Mendozoje: Gimė pirmagimis sūnus, kuriam suteiktas vardas Eugenio - Jorge.

— AGR. PROF. ANTANO KRAPOVICKO žmona, agronomė Ana Maria Fuks, pagimdė pirmagimį sūnų Ernesto - José, Kordoboje.

— ARGENTINOJE šiomis dienomis viešėjo Anesia Pinheiro Machado, pirmoji Brazilijos moteris lakūnė, kuri savo lėktuvu jau 29 metai raižo visų Amerikos šalių padangas.

— REIKALINGAS KAMBARYS jaunai lietuvių vedusiai porai, be vaikų. Pranešti Balsan, Vytautui. TE 97 - 4444

„ŽEMAITIJOS" SAVININKAI SOSTINĖJE

Alfonsas ir Juzefa Burokai, puošnaus pensiono "Žemaitija" savininkai, iš salų Ibicuy atvykę viešėjo sostinėje pereitą savaitę. Aplankė „A. L. Balso" spaustuvę ir apsimokėjo prenumeratą porą metų pirmyn. Buvo apsistoję pas A. L. Ramanauskus.

Salose Ibicuy, Entre Ríos provincijoje, puikiai sustiprėjo materialiai visi ten įsikūrę lietuviai. Miško auginimas, paukštininkystė, žūklė ir bitininkystė — pagrindinės ūkio šakos.

Saliečiai stebisi, ko žmonės vargsta miestuose, nesigriebdami nuosavybių plačiose Argentinos erdvėse, kur dar yra tikra Argentina su visomis savo progomis darbo nesibijantiems žmonėms.

MOTERIMS PARAMA ... ORDINAIS

Nuo 1944 iki 1950 m. spalio 1 d. 17,175 moterys buvo apdovanotos Lietuvoje „motinystės" ordinais ir medaliais, o 681 — „mot. didvyrės" vardu, paskelbė „S. L." Nr. 39 lygiai vasario 16 d., kartodama Lenino žodžius, kad „per 2 metus sovietinė valdžia moterų išlaisvinimo reikalu daugiau padarė, nei per 130 metų visos pažangios, šviesios „demokratinės" respublikos visame pasaulyje". Dabar Lietuvoj — veik pusė stachanoviečių vienos moterys. Gi kokia iš tikro moterų ten padėtis, parodo ta pati „S. L." Nr. 27, kur aprašoma, kad geležinkelių valdybos darbininkės, daug kartų prašė įsteigti vaikų darželį, bet nors yra tam reikalui ir patalpos, į prašymą niekas nekreipia dėmesio. Tai gi jau „išvaduotos" ...

— FILOMENA SEJŪNAITĖ, 7 metų amžiaus Brazilijos lietuvaitė, 26. 5. 51 sunkvežimio tapo užmušta Brazilijoje.

JULIA REGINA VIRGAILYTĖ,

Liūdo ir Konstancijos Graužinytės Virgailių duktė, pianistė, kuri 7. 7. 51 sukūrė šeimos židinį, ištekėdama už Argentinos laivyno inžinieriaus - mašinisto, German G. Miranda. Po apsivedimo Civiliniame Registre ir po religinės ceremonijos lietuvių bažnyčioje, puošni vestuvių vakarienė įvyko Buenos Aires mieste, Brandzen 1628. P-lė Virgailytė yra daug kartų skambinusi pianu „A. L. Balso" kultūriniuose parengimuose.

Danutė Gilvydienė
kirpimo — siuvimo mokytoja
Rio Cuarto 3244 Buenos Aires

BALYS GRAŽULIS

Išdavimas

Ir ko tik neprisiklausai traukinyje, net greitajame, kai nuobodulio apimti keleiviai pradeda nerimti, šnekinti kaimynus, dalintis įspūdžiais. Palengva, nepastebimai susikuria intymi nuotaika, pasitikėjimas kitais auga ir kalbos garsėja. Įdomu tada, tyliai kamputyje niurksant, klausytis vaizdingų pasakojimų, stebėti savo tautiečių elgesį, svetimųjų tarpe, kai jie, būdami tikri, kad niekas jų kalbos nesupranta pradeda nesivaržyti žodžiais ir mintimis. Dažniausia keleivių pašnekėsiai būna pylimas iš tuščio į tuščią, kad tik įveiktų nuobodulį, — ir tuos žodžius jau, iš traukinio lipdamas būni pamiršęs. Bet to, ką išgirdau savo kelionėje į Frankfurtą, ilgai negalėsiu užmiršti. Esu tikras, kad susimastys ir skaitytojas, kuriam, kas nugirsta, atpasakosiu.

Miuncheno stotyje traukinys buvo paduotas per gerą pusvalandį prieš išėjimo laiką. Kai įlipau į vagoną, keleivių dar buvo nedaug. Vienoje kupėje sėdėjo tik vienas rimtos išvaizdos vidutinio amžiaus vyras. Burtelėjau pasisveikinimo žodžius ir įsitaisiau priešais jį, ir prie lango. Tuojau paskui mane pradėjo rinktis keleiviai. Kai po kurio laiko lioviausi abejingu žvilgsniu klaidžiojęs po peroną ir atsisukau, kupė buvo jau pilnutėlė ir vis dar kaišiojo galvas nauji keleiviai, ieškodami vietos atsisėsti. Jau norėjau savo žvilgsnį ir vėl nukreipti pro langą, kai sėdįs greta mano pono jaunas vyrukas šuktelėjo lietuviškai:

— Drąsiau, drąsiau, gagri, ko taip žvalgaisi kaip į svetimą sodą įsidamas.

Visa kupė sušuro į duryse sustojusį jauną vyrą besišypsantį plačia džiugia šypsena.

— Pagarbinta! — atšovė jis, iškėlęs ranką. — Ar turi mano dugnui vietos? —

— Atsiras, — užtikrino jį draugas, — spustelėsim laurus ir du tokie kaip tu, įtilps.

Dabar pažvelgiau į kviečiantį. Kaip ir atsiprašydamas vokiškai bambėdamas, jis pasimuistė, įspaudė savo kaimyną į kampą ir padarė vietos draugui.

— Kur taip išsiruošei, įsipustęs, lyg į vestuves? — pasitiko jį klausimu.

Draugas stipriai papurtė jam ranką, įsispraudė suole tik tada atsakė:

— Neatspėjai, brolyti, aš iš vestuvių.

— Tikrai?!

Dabar permečiau akimis abudu. Tikrai, tas, kuris grįžo iš vestuvių, buvo apsirengęs, kad ir panešiotu, dailiai suglostytu kostiumu, baltais marškiniais, su stamantriai paristu kaklaryšiu, o įtepti tamsūs plaukai net žvilgėjo. Antrasis, priešingai, dėvėjo žaliomis milo kelnėmis, amerikoniško palaidinuku trumpomis rankovėmis ir rusvais kareiviškais atlapais marškiniais — taip įprastas Vokietijoje apsivilkimas. Tačiau abudu turėjo kažką bendro, kur iš pirmo žvilgterėjimo išduoda juodadarbį.

— Atsimeni Kleivą, Benediktą? Žinai, kur buvo su mumis prie aerodromo statybos, — pradėjo pasakoti vestuvininkas.

— Žinau, žinau, toks stambus šviesiaplaukis, linksmas vyrukas, — skubėjosi prisiminti žaliakelnis. — Ar tai jis negarbingai krito?

— Brolyti, ir tu norėtum taip kristi. Mergytė! Ech! — jis spragtelėjo pirštais, kad net vis! sužiuro. Prieškot tokios! Ir pamokyta. Tėvai turtingi, krautuvę. Tas turės gyve nimėlį... Laimės turi daugiau, kaip proto!

— Tai prie vokitkos prisisuko, a? — siūlėjosi antrasis.

Su tais žodžiais prieš mane sėdįs ponas pasisuko ir lietuviškai paklausė:

— O ką jos tėvai sako? Apskritai, kaip vokiečiai į tai žiūri? Atsiprašau, Adomas Jaudegis, — pasisakė.

— Lietuvis! — kaip vienas, sušuko jaunuoliai — Sveikas!

Jie pakratė jam ranką ir suniurzgėjo pavardes, tačiau jų aš neįsidėmėjau.

— Tai, sakot, lietuvis vokietaitę vedė. Ar vokiečiai į tai nešnairuoja? — pakartojo Jaudegis.

— Vokiečiai? — nustebo klaustasis. — Nežino, kaip apie jį šokinėti. Žinoma jis moka statytis. Gudrus tipelis... žinot dabar, bi tik su kelném tai ir kabinasi ant kaklo. Užsenietis ar velnias, kad tik vyras. Kai pagalvoji, tai juokas ima. Tokios mergaitės.

— O kaip lietuvių bendruomenė į tai reaguoja? — nutrauké jį Jaudegis.

— Idijotai, daugiau nieko! — niekinamai numojo ranka. — Žmonės, tai nieko, bet ponai. Pirmiausia pradėjo kunigas pulti. Pavardės neminėjo, bet visi suprato apie ką kalba. Girdi jaunimas pasileido su svetimtau témis dedasi. O po to ir kiti ėmė murmėti. Ko tik neprikalbėjo. Savų išsižada, tėvynę išduoda, svetimiems bernauti nuėjo. Pakalbėt jie moka... Bet gražiausiai buvo, kai komitetas nusprendė jį išmesti iš bendruomenės. Bet nieko neišėjo: stovyklos direktorius nesutiko. Gerai jis jiems tada ir pasakė: „Nei jūs man valgyt duodat, nei jūs ir išmesit. O į jūsų bendruomenę — man tik papūst".

— Tokie dalykai... — atsiduso ir palingavo galva Jaudegis. — Kokia klaida. Kokia klaida...

— Juokas tik! Užtraus žmogui tuoktis su kuo jis nori! — juoku pritarė jam jaunuolis.

— Jaudegis patylėjo ir tyliai atsakė:

— Jūs manęs nesupratot: aš ką kitą galvojau. — Ir jis susimąstė.

— Ar tai geriau važiuoti į anglių kasyklas? — pakėlė balsą jaunuolis. — Is ten blogai, ir stovykloje nėra gyvenimo. Čia žmogus nors susikalba. Turėtų džiaugtis, kad kam pasiseka geriau įsitaisyti, o jie... E, pas mus visuomet taip! Tai, jūsų nuomone, geriau būtų vesti lietuvaitę ir visą amžių skursti? — priekabingai paklausė Jaudegį.

Jaudegis neatsakė. Jis net negirdėjo: žiūrėjo pro langą ir mąstė.

— Tik tu paklausyk, koks juokas pas mus atsitiko. Ot tai, vyreli! Dar dabar visa stovykla tebeprunkščia, — staiga pradėjo pasakoti žaliakelnis. — Mūsų kambaryje buvo toks frantelis. Nosį užrietęs, ne su bet kuo kalba, visad išsipustęs, kai lėlė, išsikvėpinęs. O prie mergų — tai kaip smala. Ir stovykloj, ir mieste — niekur be panos. Bet tokiems visada liūdnai baigiasi. Aną dieną, prieš kokią savaitę, skėlėm kortomis susėdę. Staiga įeina moteris. Nebjauri, gražiai apsirengusi, — nieko nepasakysi. Ant rankų vaikas į dailią antklodytę susuktas. Stovi ir žvalgosi. Mes klausiam, ko ji nori, o ji klausia: „ Herr Petkus ist da?" Kaip tik tuo metu jo nebuvo. Tada ji klausia, kuri Petkaus lova. Mes, nieko nemanydami, ir parodėm. Gi žiūrim: padėjo vaiką ant lovos — ir pro duris. Mes dar ją šuktelėjom, bet ji kad movė, tai tiek ir tematėm. Na, ir prisijuokėm paskui. Petkus net iškaito, vaiką ant lovos radęs. Keikės kaip pasiutęs.

Dabar nugirdo ir Jaudegis. Atsisuko ir atydžiai klausėsis. Pasakotojas toliau bylojo:

— Na, ir užvirė stovykloje. Nebuvo kur vargšui ir akių dėti. Tik sugriebė savo skudurėlius — ir leidos. Nė sudie nespėjo pasakyti.

— O vaikas, kas su juo atsitiko? — panekantravo Jaudegis.

— Čia tai ir yra gražiausia. Pasiėmė komitetas ir nežino kur dėti. Jau vakaras, vaikas rėkia, o nei vokitkos, nei Petkaus. Ir nežinia kur ji gyvena. Paskambino vokiečiams, bet tie nė girdėti nenori. Siūlo saviesiems — visi purtosi. Kas gi ims vokietuką. Taip ir nešiojasi komiteto pirmininkas, kaip kačiuką. O visi net švengia iš juoko. Tik kelintoj dienoj vaikas nežinia kur dingo. Sako, kad Unrros direktorius paėmęs ir nuvežęs kažkur turbūt į kokį darželį.

Jaunuoliai ilgai juokėsi ir garsiai laidė dviprasmišką sąmojų, tartum vieni du tebūtų. Vokiečiai žiūrėjo į juos iš padilbų ir tarpusavį tyliai šnabždėjosi, o Jaudegis, nuleidęs galvą tylėjo. Ilgokai taip jis sedėjo vienas su savo mintimis ir, kai pakėlė galvą, akyse žymėjo svajingas liūdesys. Kurį laiką žiūrėjo į vieną tašką lubose, paskui atsisuko į kaimynus.

— Norėčiau ir aš kartu su jumis pasijuokti. Deja, šie įvykiai sukėlė man per daug liūdnus prisiminimus. Kaip panašu ir kaip skirtinga. Vestuvės. Vaikas... Ir svetimšaliai... Ten anie, o čia mes. Ir vėl ta amžinoji mūsų problema. Išsklaidytos tautos problema. Ne, juoktis čia nėra ko. Prisiminimai...

Jis palingavo galva ir nutilo.

Jaunuoliai nustojo juokesi ir sužiuro į jį. Jo švelnus gilus balsas juos buvo pavergęs. Žiūrėjo ir lauké. Jaudegis atsiduso ir pradėjo pasakoti tyliai ir svajingai. Jautėsi, kad jis pasakoja daugiau sau, nei kitiems, kad nori vieną kartą išsakyti garsiai, kas per metų metus krūtinėje prisirinkę. Tylūs jo žodžiai slydo lėtai, bet įtikinamai.

— Kai dabar apmąstau, tai randu didelę dalį ir savo kaltės dėl to, kas tuomet įvyko. Gal todėl, sąžinei beprickaištaujant, negaliu pamiršti. Ir kai prisimenu, — akyse stovėte stovi gražusis Bobriškių kaimas. Praleistieji jame metai atgyja ir grąžina mane vėl atgal iš naujo pergyventi laimingąsias ir liūdnąsias, — visas nuo pat pirmosios. Vėl sėdžiu ūkininko vežime ir žvalgausi po apylinkes, kurias teks man vienišam braidyti. Pušynėliais apžėlę smėlėtos kalvos, ežeriukai, skurdūs laukai slenka pro šalį, džiugina savo grožiu, bet sėja krūtinėje nuobodumo baimę. Geležinkelio stotis per dvidešimtį, o artimiausias miestelis — devyni kilometrai. Visame kaime vienas inteligentas — mokytojas, o juo būsiu aš. Ar ištversiu? Su kuo pasikalbėsiu, ką veiksiu ilgais ir niuriais rudens vakarais? Į širdį smelkiasi liūdesys, ir metais degintuvi ugnis veikti, šviesti pradeda blėsti. Artėja kaimas. Vis daugiau žmonių matosi laukuose prie vėlyvųjų vasarojų. Šen ten artojas tyliai verčia vagą. Ražienomis draikosi pirmieji voratinkliai. Bet kas gi ten? Ar tik ne moteris žengia paskui arklą? Ir tikrai! Kai mūsų vežimas prisiartina, matau vagoje basas įdegusias dailias kojas ir liauną, bet tvirtą mergaitės liemenį, aptemptą pilkos namų audimo suknelės. Nuogos ir gražios rankos vyriškai laiko arklo rankeną, o iš po baltos skarelės kyšančios geltonos garbanos auksu blizga vakaro saulėje. Ji sustabdo arklius ir žiūri į mus smalsiomis akimis.

— Padėk, Dieve! — sušukau ir šypsausi nežinia ko.

(Pabaiga sek. numeryje.)

Lietuviška
Dantų Klinika
Consultorio Dental Pavón
N. Krukauskas
Savininkas

DIRBTINIAI DANTYS — KARONELES —
BLIOMBAVIMAS — DANTŲ TRAUKIMAS
(Dantisvai diplomuoti viet. Universitete)
Priimama: Pirmad. — trečiad. — penktad. 14 - 20 val.
Susikalbama įvairiomis kalbomis
PATARIMAI VELTUI DARBAS GARANTUOTAS
Av. Pte. PERÓN (buv. Pavón) 488, — AVELLANEDA.
(Priešais Avellanedos geležinkelio stotį))

Korespondentai rašo

PO VIENUOLIKTOJO VERSLININKŲ POBŪVIO

Jau vienuolika metų kaip Lietuvių Klūbas veikia Argentinos sostinėje, ir kas met jame įvyksta metinis lietuvių verslininkų pabūvis — bendros vaišės. Tas tradicinis pobūvis šiemet įvyko liepos 1. Prie bendrų stalų dalyvavo apie 200 asmenų: fabrikų — dirbtuvių savininkų, prekybos įmonių savininkų ir vedėjų, profesionalų ir šiaip intelektualų su šeimynomis. Nuotaika buvo broliška.

Šio simpatingo parengimo kreditas priklauso „A. L. Balso'' leidėjams.

Pobūvio metu taipgi daug pasidarbavo pp. J. K. Grabliauskai, St. Lipinskas, A. Jakubonis ir bendrai jaunimas, po vaišių padėjęs pertvarkyti salioną šokiams, kur pirmoj eilėj matėsi lietuviškas suktinis, o prie bendrų stalų skambėjo lietuvių liaudies dainos.

Šių tradicinių metinių pobūvių metu aiškiausia matome, kad Argentinos lietuviai, vien savo pastangų ir darbo dėka, jau daugelyje industrijos ir prekybos sričių užima žymią vietą. Ne tik visų Buenos Aires miesto dalių, bet ir Lanus, Avellaneda, Wilde, Hurlingham, San Martin, Caseros ir kitų industrinių sostinės priemiesčių atstovai matėsi simpatingame pobūvyje.

Nebūtų pilnas įvykio aprašymas, nesuminėjus jame pasakytų kalbų. „A. L. B.'' redaktoriaus K. Norkaus paprašyti tarti žodį, kalbas pasaké:

Prof. D. Gruodis, Lietuvių Kultūros Fondo Argentinoje pirmininkas, kuris pabrėžė, kad lietuviai verslininkai išeivijoje dabar atlieka savotiškų mūsų tautos reprezentantų roles: Juo aukščiau pakyla, juo pavyzdingiau tvarkosi, tuo didesnę garbę teikia mūsų tautai.

Gen. T. Daukantas savo kalboje pažymėjo, kad Argentinos lietuviai verslininkai per paskutinį dešimtmetį padaré labai didelę pažangą. Be to pabrėžė, kad verslininkai labiausia prisideda prie krašto praturtinimo ir kad kraštas, kuris turi daugiau verslininkų, labiau pakyla materialiai, o kartu ir kultūriniai.

Žurnalistas L. Kančauskas pareiškė, kad šio bendro Argentinos lietuvių verslininkų pobūvio atgarsiai praskambės visoje laisvojo pasaulio lietuvių spaudoje.

Kad įvykio kronika būtų išsamesnė, patiekiu keletą dalyvių vardų. Verslininkų pobūvyje matėsi:

Inž. L. Stašaitis su šeima, Dr. A. Laucius su žmona ir jos brolis muzikas Radionovas, pianistas A. Kuprevičius su žmona, Česlovas Buividas, pp. Vl. Urbietis su šeima, F. Žygai ir ponia Dilinskienė, J. Urbonavičius, A. Vaicekėnas, K. Gelbūba, ponios A. Mikelionienė ir A. Vaitkevičienė su dukra Birute, N. Katinas su šeima ir ponia Juknienė su dukromis, F. Kureikis, P. Ilčiukas, A. Kevėža, K. O. Balčiūnai, inž. Juozas Bukevičius su ponia, J. Kanapinskai, R. Miranda su ponia, J. Račys, J. Čiolna su ponia, P. Senkus, G. Pratasevičiūtė, A. Radžiūnas, J. Petrulevičius su ponia, J. Jankauskai, L. Vaitkūnas, S. Šiaučiūnas, V. A. Andriuškai, B. K. Eidukoniai, J. Rutkus su savo sužadėtine, B. Leskauskai, J. Marcinkus, D. R. Jasiulis, p-lės A. Grigaitytė, I. Andriuškytė, R. Paždagytė, R. Sviderskaitė, Pr. Jurelė, S. Peleckienė, J. Krutas, K. Deimantavičius, A. Matulis, V. Kazakevičius su žmona ir dukra, S. Blanca, J. Stasiulevičius, J. Sudniai, A. Ambrozevičius, A. Budrys, Kaz. Kunigonis su dukra, B. Survila, Andrius ir Liūda Ramanauskai ir ponia J. Burokienė, Vyt. Balčiūnas su žmona, L. Kančauskas su žmona, A. A. Kirstukas, J. Zubrickas, L. Subačius, K. Čuika, J. Jankauskas su dukra, V. Kindaravičius, A. Paliukonis St. Čekauskas, D. Karpavičius, C. Kazlauskas, P. Kebleris, prof. Gruodžio šeima, p-lė Elza Kairytė ir šiaip gražaus lietuvių jaunimo.

Mūsų kolonija susikalba lietuviškai; pirmūnai ir naujokai sudaro bendrą lietuvių šeimyną. O kada lietuvis su lietuviu sugyvena draugiškai, tai ir visa išeiviška būsena palengvėja. — P. B.

NERVŲ IR PROTO LIGOS
Liaukų nenormalumai
DR. SANCHEZ AIZCORBE
Paraguay 1365 Tel. 42-8425
Nuo 10 iki 12 ir nuo 16 iki 19 v.

JUAN V. LIMBA
2 a. Santa Rosa 3565
TE: 740 - Florida - 3663
Mekaniška dirbtuvė. Mašinų konstrukcija ir pataisymai.

LIETUVOS MINISTERIO KALBA DIPLOMATŲ AKADEMIJOJE

Tikrai didelio triumfo Lietuvos laisvinimo byla susilaukė demokratiniame Urugvajuje: Tarptautinės Diplomatų Akademijos narių susirinkime, įvykusiame Montevideo mieste 25. 6. 1951, Lietuvos ministeris Dr. Kazimieras Graužinis pasakė kalbą, kurioje nuodugniai išaiškino dabartinę Lietuvos padėtį ir nurodė smurto aktus, kuriais okupantai pasigrobė Lietuvos teritoriją.

Labai malonu pabrėžti, kod komentuodamas Lietuvos ministerio kalbą generalinis Diplomatinės Akademijos sekretorius, Dr. A. F. Frangulis, ne tik patvirtino Dr. Graužinio tarptautiniame forume iškeltus argumentus, bet pabrėžtinai pareiškė, kad visas civilizuotas pasaulis privalo remti lietuvių, latvių ir estų kovą už savo gimtinių nepriklausomybę, pažymėdamas, kad teritorijos okupavimas smurto keliu neatima okupuotų šalių diplomatų turimų teisių. Demokratinės šalys elgiasi teisėtai, pripažindamos okupuotų šalių pasiuntinius teisėtais savo tautų atstovais.

Ne tik Urugvajaus, bet viso laisvojo pasaulio lietuviai gali tik sveikinti ministerį Dr. Graužinį už jo taip didelį moralinį ir teisinį laimėjimą, kuris plačiai praskambėjo demokratinių dienraščių skiltyse. Artigo Ainis.

DR. KAZIMIERAS GRAUŽINIS, Urugvajuje reziduojantis Lietuvos ministeris Pietų Amerikai, ryžtingai apgynęs Lietuvos laisvės bylą Tarptautinėje Diplomatų Akademijoje..

SVEIKINTINAS PABALTIEČIŲ BENDRADARBIAVIMAS

Pagaliau pavyko susitarti ir Gedulo Dienos Minėjimą, Sao Paulo miesto šiemet minėjome kartu su estais ir latviais. Minėjimo programa buvo sudaryta iš dviejų dalių: oficiališkosios ir meninės. Į pirmąją dalį įėjo: atidarymas, Brazilijos, Estijos, Latvijos ir Lietuvos himnai bei mūsų gedulio prietelio Dr. M. Franchini Netto, pritaikinta tai dienai, paskaita o kai dėl 2 dalies — tai ją atliko estų, latvių ir lietuvių vietos kolonijų solistai ir chorai.

Minėjimas įvyko Miesto Teatre birželio 24 d. dalyvaujant vietos civilinės ir dvasinės valdžios atstovams, nariams konsularinio korpuso ir šiaip estų, latvių ir mūsų kolonijų nariams — bendrame skaičiuje virš 1500 asmenų. Tai pirmas toks skaitlingas Sao Paulo Pabaltijų kolonijų pasirodymas. A. L. B. Koresp.

S. Paulo, Brazilija, 7. 7. 51.

J. VIRŠILA IR J. ZAVICKAS
Mozaikų fabr. ''La Nueva'' sav.
Didelis mozaikų pasirinkimas.
Olazabal 50, Boulogne Sur Mer,
F. C. N. Gral. Belgrano.

Restoranas ''Dos Amigos''
Kazys PAULAUSKAS savininkas
PASEO COLON 449, Bs. AIRES
Tel. 33, Avenida 3202
Puikūs valgiai, baras, rezervadai šeimynoms.

Baras - Restoranas
"EL RAPIDO"
Federikas Grunovas
Savininkas
CENTENERA 3204. T. A. 61-1785
NUEVA POMPEYA - Bs. AIRES
Puikus maistas, skubus patarnavimas, vietiniai ir užsieniniai gėrimai. Pavieniai ir šeimynos kviečiama apsilankyti.

PERSIORGANIZAVO URUGVAJAUS LIETUVIŲ TARYBA

Keletą metų Montevideo mieste veikusi Urugvajaus Lietuvių Taryba persiorganizavo, pasivadindama Daktaro Kazio Griniaus Vardo Lietuvių Draugija Urugvajuje.

„Tarybos'' vardo atsisakyta, kad nesipainioti su „Bendruomene''.

Griniaus vardo draugijon įeina vals tiečiai - liaudininkai, socialdemokratai ir kilniems Griniaus idealams prijaučiantieji lietuviai bendrai.

Į Griniaus vardo draugijos valdybą išrinkti: M. Krasinskas — pirmininku, A. Gumbaragis — sekr. T. Dzevečka — ižd., Pr. Vikonis, Vl. Baliukas, J. Lazdauskas ir V. Vijūnas — valdybos nariai.

Tai labai sveikintinas reiškinys: Pažangioji, demokratiné mūsų visuomenė privalo stiprinti savo patriotines pajėgas ideologinėse organizacijose. Būdami organizuoti būsime naudingesni Tautai ir Bendruomenei, nes iš palaidos balos niekam naudos nebūtų, kad ir kaž kur įjungus.

— St. M.

LIETUVOS VARDAS URUGVAJAUS RADIO BANGOMIS

Tragiškojo birželio gedulos dienų dešimtmetį minint, 15. 6. 51 iš radio stočių Agricultura ir Agronomia kalbas pasaké Lietuvos ministeris Dr. K. Graužinis ir Uruguay - Lituania Draugijos pirmininkas p. J. P. Martinez Bersetche.

Gi 17. 6. 51 tos pačios stotys transliavo Kačanausko ir Šimkaus kūrinius, gavėtinai išpildytus solistės Lucijos Andriuškaitės - Grišonienės, Lietuvos Pasiuntinybės Konsularinio Skyriaus vedėjo žmonos.

Tą pačią dieną Urugvajaus radio bangomis skambėjo lietuviškos dainos, deklamacijos ir kiti įvairumai, primenanti, kad lietuvių tauta dar gyvuoja ir siekia savo laisvės, nors budėtų agentams parsidavęs elementas troškta, kad jų motinos būtų Sibiran ištremtos. Ig. D.

MALONIOJ LIETUVIŲ PASTOGĖJ SAN ANDRES

Buenos Aires provincijos miestety San Andres, 23. 6. 51, pp. Napoleono ir Genovaitės Šlepaitytės Kamarauskų namuose, jų dukters Emilijos - Veronikos 15 metų amžiaus sukakties proga, buvo suruošta „asado'' vakarienė su įvairiais skanėsiais. Svečių tarpe matėsi vaišingos šeimininkės tėvas, gerb. Povilas Šlepaitis, jo sūnus Povilas su žmona ir vaikais, Lionginas Pivoriūnas, Vl. Sakalauskas, berisiečiai Stulgiai su sūnais Albertu ir Rikardu, St. Markuškis, ponia J. Murzienė, „A. L. B.'' redaktorius ir daug vietinių kaimynų, bei pp. Kamarauskų maisto krautuvės klijentų.

Giminių ir svečių nuotraukas padaré specialiai iškviestas fotografas Antanas Kirstukas. — Zet.

Didelės Joninių vaišės 24. 6. 51 įvyko plačiai žinomų moteriškų ir vyriškų rūbų siuvyklos savininkų pp. Jono ir Stasės Čiolnų namuose, c. Vera 1307, Buenos Aires, dalyvaujant vaišingų šeimininkų giminėms ir draugams. Svečių tarpe matosi šeimininko brolis su žmona pp. A. Čiolnai, L. A. Mušketai, A. Lukšėnai, V. Kuraičiai, V. Valatkai V. Jaručkai, J. Kanapinskai, J. Bučmiai, E. Čepelevičiai, Č. Ramanauskai, A. Arlauskai, V. Bakšiai, A. Kėkštai, P. Žemaičiai, A. Skrebutėnienė su dukra, V. Jusaitis, P. Senkus, Z. Krasauskas, Pr. Čepulis, pp. Blanco, Ventura, Garibaldi, A. Patapavičius (griežęs Mušketų orkestre), p-lės C. Keblaitytė, St. Lukauskaitė ir kt. Iki ryto skambėjo Ilgiausių Metų maloniems pp. Čiolnams (centre).

(J. Zubricko foto).

Atostogos ir Poilsis
Norintieji patogiai, lietuviškoje gamtoje, prie upės ramiai pailsėti, važiuoja atostogauti J. A. Burokų
Žemaitijon
SAGASTUME CHICO, VIA CANAL SAN FERNANDO
Visi patogumai, lietuviška virtuvė, mandagus patarnavimas. Rezervuokite kambarius iš anksto: SANCHEZ PENAUD agent. Florida 165 (Galeria Guemes) piso 5, esq. 529. T. E. 33-9584.

QUILMES BOCK
la mejor cerveza

Calidad superior
CINZANO
VERMOUTH

S. L. Arg. Veikimas

BERISSO NEMUNO ATSTOVAI SUSIVIENIJIME

Susivienijimo Lietuvių Argentinoje „Vermouth'' 8. 7. 51 savoje nuosavybėje praėjo dideliu nuotaikos pakilimu. Rengta ketvirtojo skyriaus iniciatyva visų buvusių šios draugijos pirmininkų ir Garbės Narių pagerbimui.

Parengime dalyvavo visa Berisso Lietuvių Savišalpinės ir Kultūrinės Draugijos „Nemunas'' vadovybė. Svečiai susilaukė gausių aplodismentų, išgirdus jų pranešimą, kad rugpiūčio mėnesį „Nemunas'' rengia vakarą Susivienijimo Lietuvių Argentinoje, Dr. Vinco Kudirkos vardo rūmų statybos naudai.

Tikrai malonu, kad pažangioji Argentinos lietuvių visuomenė brolškai bendradarbiauja. Veteranas.

VISUOTINAS NARIŲ SUSIRINKIMAS

S. L. Arg. Draugijos visuotinas narių susirinkimas įvyks liepos mėnesio 28, 1951, 16 val., Susivienijimo patalpose, Av. Gral. San Martin 5215, Lanus Oeste.

Susirinkimas bus nepaprastas nes yra svarstomas vien tik statybos reikalu, todėl visų narių dalyvavimas yra būtinas.

St. Majauskas, SLA. pirm.

JUBILIEJINIS VAKARAS

S. L. Arg. Draugija, minėdama savo veikimo 37 metų sukaktį, 27. 7. 1951, ruošia didelį vakarą salione Choclo Choel 2048, Villa Castellino.

Programoje komedija „Gaila Čsų'', N. Gadonaitės šokiai solo ir H. Kučinskaitės deklamacijos. Po programos įvyks bendri publikos šokiai.

Rengėjai.

PADĖKA

Susivienijimo Liet. Argentinoje 4 skyr. 13 metų veikimo sukaktį minint Čekoslovakų salione gerb. O. Tepferiui režisuojant ir visuokiom padėjusiam V. Sajauskui, A. Arlauskui už programos vedimą ir visam artistų būriui už gerą suvaidinimą reiškiame širdingą padėką.

4 Skyr. Valdyba.

Consultorio Dental MITRE
DR. ADOLFO SEMERIA — Dentista

Beskausmis gydymas, traukimas, blombavimas. — Sudėjimas naujų dantų. — Ilgametė praktika. — Prieinamos kainos. — Kalbama lietuviškai, rusiškai, lenkiškai. Priėmimas antradieniais, ketvirtadieniais ir šeštadieniais nuo 14 iki 20 val.
Av. MITRE 714. T. E. 22-5966 AVELLANEDA

Nauji Kapai

MIRĖ SULIETUVĖJĘS ESTAS ALEKSAS VEKREM

Liepos 1, 1951, po sunkios ir ilgos ligos, savo namuose Avellanedoje mirė Aleksas Vekrem, estų tautybės. Velionis buvo gimęs estų šeimoje Kaukaze 1888 metais. Atvykęs į Argentiną 1910 metais išmoko lietuvių kalbą ir vedė biržietę lietuvaitę Emiliją Užnarytę, kuri čia liko didžiausiame nuliūdime su 15 metų dukra, Hilda Vekrem. Šeimoje kalbėta vien lietuviškai. Hilda ne tik puikiai kalba lietuviškai, bet priklauso lietuvaičių skaučių brolijai ir lietuvių tautinių šventių progomis puošiasi gražiu lietuvišku tautišku kostiumu.

Kadangi liga buvo suvarginusi šeimą, tat pasidarbavus A. Artmonui, J. Skikui ir J. Jankui, lietuviai kaimynai palaidojimui suaukavo $ 1,207. Aukavo sekančiai.

Po $ 100: K. Valionis ir M. Jūrėnas. Po $ 50: K. Dubra, A. Kudinys ir Šulnis su Geigu. Po $ 30 J. Skikas, P. Trepuila, A. Našlėnienė ir J. Janušauskas. A. Artmonas $ 25. Po $ 20: A. Naujokas, E. Matiošaitis, K. Deveikienė — Pipirienė, B. Jankus, A. Narbutas, A. Masiulis, P. Varpukevičius, J. Dultis, J. Šnipas M. Krikščiūnienė, R. Čepelevičienė ir J. Pagojus. Vl. Deveikis $ 15. Po $ 10: J. Šumskus, A. Naujokas, E. Petraitis, J. Jankauskas, A. Kondrotas, J. Norvaiša, K. Žyžienė, Šantarai, B. Žemaitis, J. Kirmilas, St. Stanaitis, M. Pleš ternikas, Grigaliūnienė, Z. Galvanauskienė, A. Mereikienė ir F. Antanėlis. Po $ 5: V. Rociūnas, Sakalauskas, A. Lakickas, A. Aleksiūnas, J. Vanagas, J. Norkus, A. Petrauskas, S. Storevičius, B. Barauskas, J. Sukarevičius, J. Žižnys, A. Burokas, A. Andriukaitis, F. Būzas, J. Bandžius, F. Raupienė, G. Kremčiuk, K. Žvirblienė, Al. Paliukas, Paršelis, Povilonis, P. Mainonis, A. Velykienė, J. Kuoja, P. Miliauskas, J. Jokūbka, J. Ališauskas, V. Namikas, Zig. Jaunius, J. Masloveckas, K. Kočinskas ir K. Jakūbauskienė. Po $ 3: K. Braznauskas, A. Ramanauskas, A. Raupienė ir Tatulis. Po $ 2: J. Daugirdas, J. Keršys, O Zvinkevičienė, J. Sturevičius, J. Mačiulis, M. Stasevičius ir M. Misiūnas. O. Lapinskienė $ 1. Už laidotuvių foto - nuotraukas $ 95 apmokėjo A. Kudinys.

Lai bus vėlioniui lengva Argentinos žemė ilsėtis amžinai.

A. A. Artmonas.

A. A. ALEKSAS VEKREM, palaidotas Sarandi kapuose 2. 7. 51.

PADĖKA

Tariame nuoširdų ačiū visiems draugams, pažistamiems ir kaimynams, užjautusiems mus liūdėsio valandoje, dalyvavusiems laidotuvėse ir visiems aukotojams, parėmusiems mus materialiai pinigais, 1207 pezų sumoje.

Liūdinčios žmona ir duktė:
Emilia Vekrem ir Hilda Vekrem.
Avellaneda, 3. 7. 51.

MIRĖ ADOMAS GUNTIS

„A. L. Balse'' neseniai buvo skelbiamas aukotojų sąrašas: Rosario Lietuviai bandė palengvinti ligoninėje R. S. Pena sergančiam tautiečiui, Adomui Gunčiui. Pats A Guntis prieš trejetą mėnesių rašė laišką „A. L. Balso'' Redakcijai, prašydamas nesulaikyti jo prenumeruojamo „A. L. Balso'', kurį jam atveža jį lankanti namiškiai, žadėdamas pasveikęs apsimokėti. Bet nelaimingasis mirė birželio 17, 1951 ir tapo palaidotas kapuose La Piedad. Lai bus jam lengva ilsėtis amžinai.

INŽ. PIJUS BIELSKUS
Sudaro planus ir vykdo
Namų Statybą
TUYŲ 3055 — VAL. ALSINA

„LITUANO''
Pataiso - atnaujina automobilius.
Moderniškos dirbtuvės savininkai
ŠNIOKAS ir JANUŠAUSKAS
Paraguay 3891 T. E. 71-9132

LRT. AIDAS

DABAR GALIMA GIRDĖTI

LIETUVIŲ KRIKŠČIONIŲ RADIJO VALANDA

TRUMPOMIS BANGOMIS TRIS KARTUS PER SAVAITĘ!

Sekmadieniais, Trečiadieniais ir Penktadieniais.
12 val. popiet Eastern Standard Time (Argentinos laiku).
17 val. popiet Greenwich Mean Time (Anglijos laiku).

Lietuviai gales šitas programas girdėti Europoje, Pietų Amerikoje, J. A. V., ir Kanadoje per „Andų Kalnų Balsą'', HCJB, ant trumpų bangų imtuvų sekančiose vietose: 16 met., 19 met., ir 24 met.

TURIME DAR VIENĄ PROGRAMĄ AZIJOJE

Lietuviai Australijoje, N. Zelandijoje, ir T. Rytuose mus gali girdėti sekmadieniais vidurnaktyje (Filipinų Salų laiku) iš DZH-8, DZH-7, ir DZH-6 (19 met., 30 met., ir 49 met.) šitos programos yra transliuojamos iš Manila, Filipinų salų.

Iškirpkite šitą skelbimą ir laikykyte arti savo trumpų bangų imtuvo. Būsime labai dėkingi klausytojams už pastabas nes dabar lietuviai gales Lietuvių Krikščionių Radijo Valandos pasiklausyti per visą pasaulį! Siųskite pastabas sekančiu adresu:
LIETUVIŲ MISIJOS DRAUGIJA,
Box 488, Chicago 90,
ILLINOIS, J. A. V.

PALAIDOJUS REVOLIUCIONIERIŲ JUOZĄ MAINONĮ

Sulaukęs 86 metų amžiaus, gegužės 21, 1951 savo namuose Villa Diego, Rosario priemiestyje, mirė Juozas Mainonis (Mainionis).

Gimęs Rozalimo miestelyje, Panevėžio apskrity. Buvo susipratęs lietuvis kovotojas prieš rusišką priespaudą. Valstiečiai jį išrinko kandidatu į Valstybės Dūmą. Čia buvo sakoma, kad jis buvo narin Dūmoje, bet už valstiečių reikalų gynimą buvo pusmeti kalintas ir 1906 metais atvyko Argentinon.

Du metus dirbo staliaus amate Cordoboje, o paskui visą laiką dirbo geležinkelių dirbtuvėse Rosario, kur išėjo pensijon. Mielai patardavo iš Europos atvykstantiems lietuviams ir daugeliui surado darbus, kaip tikras lietuvių tėvas

Argentinoje didžiausiame nuliūdime liko vėlionies žmona Antanina 70 m. amžiaus, duktė Emilia 43 m., (kurios duktė, t. y. velionies anūkė — Kopecklytė yra mokytoja — Profesora Ciencias economicas); duktė Aldona 35 m., ir Antonia 29 m. Liko du sūnūs: Vytautas 37 m. amžiaus, dirba kaipo traukinio masinistas ir Kęstutis 33 m. Visi sukūrę šeimos židinius.

Sūnūs, dukterys, marčios, žentai ir anūkai gražiai palaidojo vėlionį Villa Galvez kapinėse, papuošdami senelio kapą gyvų gėlių vainikais. Lai bus jam lengva ilsėtis jo pasirinktoj Argentinos žemėj. A. S.

A. A. JUOZAS MAINIONIS, palaidotas Villa Galvez kapuose, Rosario, 22. 5. 51.

ONĄ STRIBAITĘ - MILIAUSKIENĘ PALAIDOJUS

Vos prieš kelis mėnesius Rosario priemiestyje, Villa Diego ,mirė Povilas Miliauskas, o birželio 20, 1951 amžinai užmerkė akis ir jo žmona, Ona Stribaitė - Miliauskienė. Miliauskai buvo žemaičiai. Jų sūnūs, Petras, Povilas ir Antanas, bei duktė Ona Miliauskaitė - Santacruz gražiai palaidojo savo mamytę kapuose Galvez.

Vaikams ir anūkams seiškiu gilią užuojautą. R. Sėja.

VIETOS KRONIKA

ARTIMIAUSI PARENGIMAI LIETUVIŲ KLŪBE

LIEPOS 14, ŠEŠTADIENĮ, 21 val. Lietuvių Inžinierių ir Architektų Sąjungos banketas — balius, Vasario Šešioliktosios Gimnazijos naudai. Rengia **PLIAS** Argentinos Skyrius, lietuvių industrialams prisidedant. Bilietai po $ 50 asmeniui, kuriuos reikia įsigyti tik iš anksto. Po vakarienės įvyks bendri publikos šokiai, sustiprintam orkestrui „Baltica'' griežiant.

LIEPOS 21, ŠEŠTADIENĮ įvyks Andriaus ir Marijos žvirgždaitės Paserbskių dukters moksleivės, Juana Beatričė Paserbskaitės, 15 m. amžiaus sukakties iškilmingos vaišės, kuriose dalyvaus tik gerb. Paserbskių kviesti svečiai ir jų dukters mokslo draugės — gai.

LIEPOS 22, SEKMADIENĮ, 16 val. (4 v. p. p.) Išeivių Dienos — Dariaus ir Girėno minėjimas su tai dienai pritakyta programa. Šeimynos ir jaunimas kviečiama skaitlingai dalyvauti. Įžanga nemokama.

LIEPOS 28, ŠEŠTADIENĮ, 21 val. Lietuvių Klūbo rengiamas šokių vakaras, orkestrui ''Baltica'' griežiant.

LIEPOS 29, SEKMADIENĮ, Laisvųjų Kazokų Sąjungos Argentinoje arbatėlė.

BANGINIŲ MEDŽIOTOJAI NENORI GRĮŽTI SALON

Argentinos salose Sud Georgia, Gryt Vicken uoste, norvegų vadovaujama banginių medžioklės bendrovė daro gerą biznį iš banginių ir jūrų vilkų riebalų. Saloje amžinai siaučia sniego pūgos; matosi tik pingvinai ir ledų kalnai.

Krizio metais ten žmonės daug uždirbdavo, nes saloje veikia „sausas'' režimas ir nėra kur nei cento išleisti. 7 - 8 mėnesių sunkus darbo sezonas kiekvienam nuvykusiam ten duodavo apie po $ 10.000 pelno. Bet dabar taip sunkiai pasispaudus darbe, ir be vykimo salon tiek galima sutaupyti, — sako grįžę banginių medžiotojai.

Grįžę iš Sud Georgia dabar Buenos Aires mieste atostogauja šie lietuviai: Ambrazas Mackonis, Br. Šikšnys, J. Šulcas, Pauža ir dar pora to sunkaus ir pavojingo darbo vyrų.

— **DR. A. LAUCIUS** su žmona iš Buenos Aires išskrido į Ugninę Žemę porai mėnesių, Rio Grande ligoninėj jis pavaduos atostogaujantį vietinį gydytoją, paskui užims gydytojo vietą Patagonijoje.

— **VINCAS KURAITIS** savo namams gavo telefoną: 740 - Ombú - 4747 Gavo visi Florida, Vincente López ir Munro gyventojai, nes pastatyta nauja stotis. Šaukiant reikia sukt visus 7 numerius, kaipostinėje.

— **ALFONSAS SARAPAS** prašomas atsiliepti pas Degulius: c. Pedro Mendoza 2117; TE. 21 - 2952, Buenos Aires.

VILLA LUGANO LIETUVIAI BENDRUOMENĖJE

Buenos Aires miesto dalies „Villa Lugano'' lietuviai pirmieji aukavo VLIK'o darbo paramai per Argentinos Lietuvių Bendruomenės Laikinąjį Organizacinį Komitetą. Luganiečiai pirmieji ir Bendruomenės skyrių Argentinos sostsinės ribose įkūrė. Steigiamasis Villa Lugano ARLB. susirinkimas įvyko liepos 1, 1951, Lietuvių Klūbo patalpose, Av. Boedo 737. Susirinkimui pirmininkavo Ar.LB LOK vicepirmininkas Kast. Norkus, sekretoriavo Algirdas Trasikis. Apie luganiečių pasirįžimą įstoti Pasaulio Lietuvių Bendruomenėn pranešimą padarė Vincas Naruševičius. Ponia Antanina Mikelionienė susirinkimui perskaitė Ar.LB įstatus, kurie dar geriau supažindino susirinkimo dalyvius su Pasaulio Lietuvių Bendruomenės tikslais.

Didelio malonumo suteikė šio Bendruomenės skyriaus organizatoriams tas faktas, kad iš anksčiaus susitvėrusio Bendruomenės Skyriaus Buenos Aires provincijos mieste Temperley ir jo priemiesčio Villa Sastre susirinkiman atvyko specialė delegacija ir pasveikino naujo skyriaus kūrėjus. Sveikinimo raštą pasirašė to sk. valdyba: J. Stasiulevičius, Kalba, Šiaudkulys ir Zurba, o moksleivė p - lė Zurbaitė lietuviškai pasakė gražią sveikinimo kalbą, kuri sujaudino visus susirinkimo dalyvius.

Villa Lugano sk. valdybon išrinkti: Antanas Rinkevičius — pirmininkas, ponia Ant. Mikelionienė — vicepirmininkė, Algirdas Trasikis — sekretorius, Vincas Naruševičius — antras sekretorius, Jonas Urbanavičius — iždininkas, Edvardas Butvilas ir Aleksandras Vaicekėnas — valdybos nariai.

Susirinkime taipgi dalyvavo ir Bendruomenės blankus išpildimui pasiėmė gerb. Pranė Vedegienė, pp. J. Nastopka, B. Rastauskas, A. Kevėža ir kt.

BUENOS AIRES MIESTO CENTRE ATSIDARĖ „UKMERGĖ''

Ukmergiškis Petras Simanavičius su savo draugu Norberto Fabroni nupirko Barą ir Restoraną gatvėje Defensa 656, telefonas 34 - 8275, pusantros kvadros nuo „A. L. Balso'' spaus tuvės, t. y. tame pačiame Buenos Aires miesto rajone, kur randasi P. Masalskio pensionas „Vilnius'', B. Leskausko batų dirbtuvė „Lituania'', K. Paulausko restoranas „Dos Amigos'' ir ponios Birutės moterų grožio salionas „Berta''.

Naujieji savininkai savo biznį pakrikštino vardu „Ukmergė''.

RAMANAUSKAI SAVO ŪKYJE SODINA RIEŠUTUS

Andrius ir Liūda Ramanauskai, „Boite Pompadour'' savininkai, nusipirkę 100 ha žemės salose Ibicuy, sodina mišką ir tokios rūšies riešutų medžius, kurie nebijo skruzdėlių. Lazdynus gavo iš Žemės Ūkio ministerijos. Saloje Ramanauskams vasarnamį stato jų kaimynai A. J. Burokai.

— **JONAS POVILAVIČIUS,** Inž. J. Čekanausko švogeris ir jo fabriko vedėjas, darbo metu apdegė kojas, užsidegus benzinui. Gydomas sanatorijoje Avellaneda.

— **KAZ. VASILIAUSKAS** prašomas atsiliepti šiuo adresu: Sr. José Viršila, Bacacay 743, Bologne, prov. Buenos Aires.

DAILININKAS RIMŠA IŠVYKO BRAZILIJON

Laivu „Presidente Perón'' 30. 6. 1951 dailininkas Rimša iš Buenos Aires išplaukė į Brazilijos sostinę, Rio de Janeiro, kur įvyks jo kūrinių paroda. Kaipo Bolivijos meno ambasadorius visai Amerikai ir Europai, p. Rimša apsistoja Bolivijos ambasados rūmuose.

Dailininką Rimšą išlydėti iš Argentinos laivan atėjo Bolivijos ambasados atstovas, dailininko tėvas, brolis, sesutės, švogeris p. J. Pronskūnas, inž. Vyt. Gogelis, „A. L. B.'' red. ir kiti jo draugai.

Šiame meno parodų sezone Argentinoje Rimša turėjo didžiausią pasisekimą: Nepaisant, kad jo paveikslų kainos buvo aukštesnės, negu kitų dailininkų, bet parduota daugiausia, būtent parduota 9 paveikslai. Išvykimo dienoje jo kūrinį „Selva'' (Tyrai) nupirko Argentinos žemės ūkio ministerijos miškų departamento direktorius Dr. Tortorelli. Malonu pažymėti, kad vieną Rimšos kūrinį šioje jo darbų parodoje nupirko lietuvis inžinierius p. Čekanauskas. Tokiu būdu lietuvių nuosavybe liko „Hora Azul'' (Priebland). Šio Rimšos kūrinio reprodukcija tilpo „Noticias Graficas'' meno parodų apžvalgos pirmoje vietoje.

DAIL. JONAS RIMŠA,
ilgametis „A. L. Balso'' bendradarbis, dabar ruošia savo kūrinių parodą Brazilijos sostinėje ir gyvena Brazilijos ambasadoje Rio de Janeiro. Iš visų meno parodų dail. Rimšos kūriniai turėjo didžiausią pasisekimą Argentinoje. Tris jo kūrinius nupirko lietuviai.

PADĖKOS LAIŠKAS IŠ AUSTRALIJOS

Geelong, 26. 5. 1951.

Gerb. p. Norkui, „A.L.B.'' redaktoriui.

Jūsų laišką rašytą 27. 2. 1951 gavau. Neturiu žodžių išreikšti Jums pagarbą ir padėką, už taip brangią man paslaugą, kurios dėka suradau savo brolį, Stasį Burdulį, gyv. Brazilijoje, Sao Paulo mieste, kurį surasti jau buvau nustojusi vilties.

Dar Vokietijoj būdama girdėjau apie Jūsų ir Jūsų redaguojamo laikraščio „A. L. Balso'' didžius patarnavimus mūsų tautos tremtiniams.

Tebūnie garbė Jums ir Jūsų redaguojamam laikraščiui!

Šį mano laišką prašyčiau paskelbti artimiausiame „A. L. Balso'' numeryje.

Širdingiausias ačių!

Jus gerbianti Elena Jomantienė - Burdulytė.

200 — Sklypų (Terrenos) — 200

Llavallol — Alto Verde

PUIKI PROGA NUSIPIRKTI PRIVAČIAI
LENGVAS IŠSIMOKĖJIMAS. TARTIS SU:

KAZIMIERU LELEIVA

Av. Antartida Argentina 2902, ——— LLAVALLOL
——— (Telefonu klausti p. Hamilton: 63 - 5063) ———

A. L. BALSAS ŽALIOJOJ TELEFONŲ RODYKLĖJ

Argentinos Susisiekimo Ministerijos išleistoji „Guia Verde de los Telefonos, Capital Federal'', 1951 metams, susideda iš trijų dalių: I dalis, geltonos spalvos, 500 puslapių; II dalis, baltos spalvos, 560 puslapių, ir III dalis, ružavos spalvos, 460 puslapių, viso 1.520 puslapių.

Pirmoje dalyje, kur abonentai suskirstyti pagal profesijas, laikraščių sąraše, puslapyje 68 - tame, mūsų laikraštis figuruoja taip: Balsas Argentinos Lietuvių: 97 - 4444.

Antroje dalyje, kur suskirstymas eina pagal adresus, puslapyje 170-me pažymėta: Argentinos Lietuvių Balsas, Boedo 737; 97 - 4444.

Trečioje dalyje, kur abonentai žymimi pagal telefono numerių eilę, 451 - me puslapyje, 97 - toj stoty, mūsų laikraštis pažymėtas sekančiai: 4444 - Lietuvių Balsas Argentinoje.

Norintiems rasti, nebus sunkumo.

— **INŽ. JONAS RAMANAUSKAS,** PLIAS Argentinos Skyriaus pirmininkas ir veržeklių fabriko savininkas, dailininko Jono Rimšos kūrinių parodoje nusipirko du paveikslu: žaibai Tyruose (Preludio) ir Ežeras Bariloche (Tranquilidad), kataloge pažymėtus 2 - ju ir 17 - ju numeriais.

PRANEŠIMAS

Pranešu, kad vienintėlis Vokietijoje išeinantis savaitraštis „TREMTIS'' įgaliavo mane atstovauti jį Argentinoje, visais „TREMTIES'' prenumeratos ir jos leidyklos leidžiamų leidinių įsigijimo reikalais. „TREMTIES'' prenumerata vienam mėnesiui kainuoja pusę JAV dolerio arba 7 tarptautin. kuponai, arba 5 Argentinos pezai. „TREMTIS'' rašo apie viso pasaulio lietuvių gyvenimą, duoda lietuviams svarbių informacijų ir plačią pasaulio įvykių apžvalgą.

Taip pat, esu įgaliotas rinkti užsakymus „TREMTIES'' leidyklos leidžiamai knygai, Putino „Altorių šešėly''. Visos trys dalys liuksusiniame viename tome kainuoja 4 JAV doleriai arba 55 tarptautinei kuponai. Iki 1951 m. birželio mėn. 25 dienos užsisakiusieji bus skaitomi garbės prenumeratoriais ir gaus numeruotus egzempliorius su knygos gale garbės prenumeratorių sąrašu.

Virš minėtais spaudos reikalais prašau kreiptis paštu, arba asmeniškai kiekvieną trečiadienį, šiuo adresu: L. Kančauskas, c. Paso de Burgos 1783, Avellaneda, Buenos Aires. L. K. Bs. As. 6. 5. 51.

— **DIDELĮ „SAMOVARĄ''** noriu pirkti. Siūlyti telefonu: 97 - 4444, Boedo 737.

DIDELĖS VAIŠĖS ĮVYKO PAS PP. ŠIAUČIŪNUS

Birželio 23, 1951, Buenos Aires universiteto ekonominių mokslų fakulteto studentas Sigitas Šiaučiūnas minėjo savo amžiaus sukaktį. Ta pačia proga paminėta amžiaus sukaktis ir jo naujos sesutės, Rosa Safčuk. Mat Sigito tėvas, p. Petras Šiaučiūnas, likęs našlių, sukūrė naują šeimos židinį su našle ponia Ona Celkaite Safčukiene.

Maloniems šeimininkams, gausiai vaišinant skaitlingus svečius pp. Šiaučiūnų namuose, Pasaje Dávila 751, Buenos Aires, skambėjo Ilgiausių Metų ir buvo keliamos taurės už jaunimą ir vyresniuosius.

Svečių tarpe matėsi: P - lė Genovaitė Pilypaitė su tėvais, studentė Irenė Andriuškytė su tėvais, stud. P. Sidabraitė, Sigito vietinių draugų būrelis iš universiteto, p - lė Adelė Undraitytė su motina, stud. Elena Šimkūnaitė, pp. Gladys Vaisetaitė, J. Jankauskaitė, Vaitekūnaitė ir L. Vaitekūnas, pp. Našlėnienė su dukromis, Br. Barauskienė su dukra, Dr. K. Černiauskas, Ad. Sruoga, Vl. Sakalauskas, J. Domininkaitis, Ant. Kindurys, Pr. Bakanas, J. Kalvelis su sūnum, Ant. Martinėnas su sūnum, Vacl. Artmonas, „A. L. B.'' red. K. Norkus ir pp. Simučiai, P. Mironai, Kl. Balčiūnai su motina O Balčiūnienė, K. Vanagai, J. Bučiai, Pr. Jotautai, V. Pedreira ir kt. gerb. svečiai. Kolėgė.

IŠ AUSTRALIJOS RENGIASI ARGENTINON

Juozas Rinaška, 25 metų amžiaus, nevedęs, gimęs Dervagiuose, Lietuvoje, nori atvykti studijuot Argentinon. Kelionei ir mokslui lėšų turi. Tik prašo, kad kas nors iš perskaičiusių šį skelbimą jį pasikviestų, kaipo draugą. Visas išlaidas atlygina. J. Rinaška Australijon atvyko iš Prancūzijos 1949 metais. Adresas: Mr Juozas Rinaška, 35 Francis Str., East Sydney, N. S. W. Australia.

— **JUOZAS BRIEDIS,** pardavęs duonos kepyklą, puikiai progresuoja maisto produktų parduotuvės (almaceno) biznyje, kurį nupirko nuo p. Mackevičiaus: Tuyú 3830, 4 de Junio (prie ''Colonia Alemana'').

— **VYTAUTAS PETRYLA,** dirbantis kaipo tiltų statybos rangovas, ties Quilmes buvo traukinio paliestas ir kelis metrus pamėtėtas. Buvo sužeistas veidas ir rankos. Grįžęs iš ligoninės, baigė gydytis namie.

Sportas

TRUMPA ARGENTINOS FUTBOLO ISTORIJA

Pirmosios futbolo rungtynės Argentinoje įvyko 1867 metais. Tų metų kovo 9 dieną susikūrė pirmoji futbolo komanda Argentinoje — Buenos Aires Futbolo Klūbas. Visi žaidėjai buvo anglų kolonijos nariai. Iš jų susidarė dvi futbolo komandos, kurios pirmą kartą susivaržė tų metų birželio 20 d. istorinėje Buenos Aires Criquet Club aikštėje. Vienok, kol futbolas čia pasiekė populiarumo, praėjo daug metų; tik po 1890 metų futbolą ėmė lošti sportuojantis jaunimas ir pirmutinis futbolo čempionatas įvyko 1891 metais.

Pereitoje Panamerikos sporto olimpiadoje Argentinos futbolistai apsivainikavo laimėtojų karūna.

Dabar didingos Argentinos futbolo aikštės sutraukia minias žiūrovų ir apyvarta siekia milijonus. Čia, anot to posakio, futbolą lošia visas svietas. Pirmaeiliai lošėjai uždirba milžiniškus pinigus.

Šia proga malonu pastebėti, kad pirmose Argentinos futbolininkų eilėse figuruoja žaidėjai lietuviai: Antanas Stauskas vyriausioje Huragan komandoje Buenos Aires mieste, o Quilmes vartininkas Vytautas Kriščiūnas pernai grįžo iš Kolombijos, kur išpildė dviejų metų sutartį, laimėdamas Kolombijos čempiono titulą jo atstovautam klūbui.

Juozas Girnakalys

LIETUVIAI SPORTININKAI KINIJOJE

Laimėję tarptautines krepšinio rungtynes Prahoj ir Budapešte, Lietuvos krepšininkai Būtautas, Lagunavičius, Petkevičius ir Sabulis, su Sovietų rinktine, nugabenti gastroliuot Kinijon, grįžo kaip laimėtojai.

V. KULAKAUSKAS TRENIRUOJA RUSES

Krepšinio sporto meisteris, V. Kulakauskas neseniai lankėsi Budapešte, kur jis treniravo Tarybų Sąjungos moterų rinktinę.

Tikėk! Vienatvėa valandose knyga liks Tavo ištikimiausiu draugu.

Br. Matusevicius
Įvairiausių baldų dirbtuvės sav.
Gral. Fructuoso Rivera 6679,
Villa Lugano — Buenos Aires

VILIUS RASIČNAS
Optikas Technikas
Akiniai, Foto-Aparatai
Savo Laboratorijoje priima:
šeštadienį nuo 10—16
Sekmadienį nuo 11—15
Gral. M. Acha 876
(Frente Club Pomona)
Parqeu Peluffo-Moron-F.N.D.F.S.

REUMATIZMAS
DUSULYS — ŠIRDIS
(Išimtinai)
"X" SPINDULIAI
Med. Gyd. Dr. FERRARIO
Priima 9 - 12 ir 15 - 20 val.
Sekmad. ir švent. 9 - 12 val.
KALBAMA LIETUVIŠKAI
SANTIAGO del ESTERO 1280
(Plaza Constitución)

PIRMA LIETUVIŠKA
ŠOFERIŲ AKADEMIJA

Technika
Kvotimai
Valdymas
Calle VIEYTES 1789 (Puente Barracas) Bs. As. T. A. 21-0265

JONAS KRUTAS
Įrengia elektrą, taiso
radio, prosus ir kt.
Catamarca 3335, Avellaneda

Radio – Elektra
Radio technikas dirba naujus, taiso ir pakeičia visokių rūšių, aparatus. Pataiso antenas pigiai, garantuotai ir ant išsimokėjimo. Išnuomuojami visokiems banketams Radio - Fono amplifikadoriai su lietuviškomis plokštelėmis pigis kaina. Tartis:
VINCAS RAMANAUSKAS
Baigęs mokslą USA
calle POLA 289 — Buenos Aires
T. E. 64 - Liniers - 4154.

Akušerė Beneš Bilek
Diplomuota Pragos ir Bs. Aires Universitetuose. Speciali pagelba gimdyvėms. Pasitarimų valandos nuo 8 iki 21 ir sekmadieniais; 3 kv. nuo Constitución.
Calle Lima 1217, Bs. Aires.
TE. 23-3389.

Dr. M. RABINOVICH
Šlapumo ligos. — Venerinės. — Lytinis nusilpimas.
Oda. — Sifilis. — Pilvas.
Širdis. — Plaučiai.
Moterų ligos. — Gyslos. — Hemorojus.
Spindulioi X. Trumpieji. Elektrokoagulacia.
Priėmimo val. nuo 15 iki 20. Sekmad. ir švent. nuo 10 iki 12
JOSE E. URIBURU 770 — T. A. 47, Cuyo 4970 — BS. AIRES
(Altura: Córdoba 2200)

ODOS LIGOS — SIFILIS
Dr. MIGUEL FINKELBERG
Gydytojas specialistas ligoninės Durand
CORRIENTES 5628, 1 piso T. A. 54-7593
Priėsimo val.: 15 - 19. — Sekmad. ir šventad. 9 - 11.

Instituto Policlinico Internacional
Med. Gyd. DR. G. R. CUTILLO, Direktorius
KRAUJAS — SIFILIS — ODA — LYTIES LIGOS
BENDROJI KLINIKA
"X" SPINDULIAI
PILVELIS — KVĖPAVIMAS — ŠIRDIS — INKSTAI
GLANDULIŲ LIGOS
Med. Gyd. DR. CORTONDO
MOTERŲ IR NERVUOTUMO LIGOS
Med. Gyd. DR. SISTERNA
GERKLĖ — NOSIS — KLAUSA
SUSIKALBAMA LIETUVIŠKAI
Priima nuo 9 iki 12 ir 15—21; Sekm. ir švent. 9—12
Tacuari 1583 — Plaza Constitución

Instituto Medico „RAMOS MEJIA"
VENERINĖS — LYTIES LIGOS
Gydymas ODOS ir KRAUJO; GALVOS ir GLANDULŲ
Med. Gyd. DR. FILIPPINI, Bendra Klinika
VIRŠKINIMAS: Pilvelis — Viduriai — Inkstai
Kvėpavimo organai — ASMA — ALERGIA — NERVAI
MOTERŲ ligos ir liaukos. REUMATIZMAS — ŠIRDIS
Med. Gyd. DR. NUÑEZ
GERKLĖS — NOSIES ir AUSŲ ligos
Med. Gyd. DR. MACCI
Priėmimas nuo 9 iki 21. Sekmadieniais 9 - 12 val.
RIVADAVIA 3070 PLAZA ONCE

Aronas Resnikas
Laikrodininkas ir auksorius
Parduoda ir pertaiso laikrodžius ir brangenybes. Perdirba žiedus
Ir perka auksą.
CORRIENTES 5349 — Buenos Aires
T. A. 54, Darwin 7981

Lietuvių Krautuvė
Casa "CAPICUA"
Parduoda loterijos bilietus, mokyklos reikmenis, žaislus, etc.
PETRAS VAICEKONIS, sav.
WARNES 378 VILLA CRESPO

Nikod. Leipus
LAIKRODININKAS
Garantuotai taiso laikrodžius
Daro ir perdirba žiedus
Pasiteiraukit — būsit patenkinti
Constitución 3586, Bs. Aires
Telefonas 46 - 1819

Lyties Ligos
ODA — SIFILIS
(Išimtinai)
KRAUJO LIGOS
Med. Gyd. Dr. MANCUSO
(b. Vokiečių Ligoninės gyd.)
Priima 9 - 12 ir 15 - 20 val.
Sekmad. ir švent. 9 - 12 val.
KALBAMA LIETUVIŠKAI
SANTIAGO del ESTERO 1280
(Plaza Constitución)

VINCAS BAGDONAVIČIUS
Almaceno „Kėdainiai'' sav.
Albarreyos 2799; Tel. 51-7014
Villa Pueyrredon — Bs. Aires.

M. Baltnaitytė - Frey
lietuvė akušerė
priima ligones ir duoda patarimus gimdyvėms visą dieną.
CHACO 2158 Valentin Alsina

Antano Girdauske
Visokių Baldų Fabrikas
HERNANDARIAS 1721 - Bs. Aires
Dirba moderniškiausius baldus šeimynoms garantuotai ir nebrangiai. Kviečia persitikrinti ir pasirinkti.

CORRALON Y SANITARIOS
de Wolf Arender e hijo
Įteikiama statybai medžiaga įmokant 50 % kainos. Likęs išsimokėjimui. Kainos pigios. Lietuviai pasiteiraukit
MAXIMO PAZ 1099, esq. Santa Fe
T. A. 241-0673 - 4 de Junio

Dr. E. LEVINAS
Lietuvis gydytojas - chirurgas diplomuotas Berlyno ir Kordobo universitetuose, buvęs Rosario ligoninės klinikos vedėjas, dabar Hospital de Clinicas, Sala 4 gydytojas, kalbantis lietuviškai, priima širdies, aorta ir kt. ligų ligonius savo konsultorijoje
nuo 15 iki 18 val.
CALLAO 545 T. A. 35 - 8669

Medicinos Klinika
NEVIRŠKINIMO LIGOS
Pilvelis Viduriai Žarna
"X" SPINDULIAI
Med. Gyd. Dr. BRIZYO
Priima 9 - 12 ir 15 - 20 val.
Sekmad. ir švent. 9 - 12 val.
KALBAMA LIETUVIŠKAI
SANTIAGO del ESTERO 1280
(Plaza Constitución)

JURIDINĖ SLAVŲ STUDIJA
Dr. Joaquín Prieto — adv., b. Trib. teisėjas.
Sr. José Podres — Admin. reikalai.
I. STAMBOLSKI — Procurador
GUIDO PODRES
Civiliai, kriminaliai ir administraciniai reikalai; ypatingai greit sutvarkomos bylos už SUŽEIDIMUS DARBE, kelionėse ir už palinosavimus iš darbo sostinėj ir provincijoj. Palikdami, paveldėjimų išieškojimai. Tarpininkauja perkant ir parduodant biznius ir namus. Skuba visuomet užtikrintr.
Priėmimo valandos nuo 10 iki 12 ir nuo 16 iki 20
LAVALLE 1605 (entrepiso derecha) — BUENOS AIRES
T. A. 35, Libertad 3444
PASTABA: Išreikalavimas, legalizavimas ir vertimai metrikų iš visų Europos šalių pensijomis ir pilietybės gavimui.

Imprenta „La Voz'', Defensa 828, B. Aires.